

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

GRAD ŠIBENIK
Gradonačelnik

KLASA: 601-01/16-01/13
URBROJ: 2182/01-05/1-17-2
Šibenik, 11. rujna 2017.

Na temelju članka 48. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 19/13 –pročišćeni tekst) i članka 46. Statuta Grada Šibenika („Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 8/10, 5/12 i 2/13), Gradonačelnik Grada Šibenika donosi

ZAKLJUČAK
o utvrđivanju Prijedloga Godišnjeg izvješća o ostvarivanju plana
i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina
za 2016./2017. pedagošku godinu

Utvrđuje se Prijedlog Godišnjeg izvješća o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za 2016./2017. pedagošku godinu, te se upućuje predsjedniku Gradskog vijeća Grada Šibenika, radi razmatranja na Gradskom vijeću.

Za izvjestitelja se određuje gđa. Maja Gulin.

GRADONAČELNIK
Željko Burić, dr.med., v.r.

Dostaviti:

1. Predsjedniku Gradskog vijeća
2. Gradonačelnik - ovdje
3. Dokumentacija - ovdje
4. Arhiv (spis) - ovdje

Temeljem članka 45. točka 4. Statuta Dječjeg vrtića Šibenska maslina, Upravno vijeće na svojoj 51. sjednici održanoj dana 06.09.2017. godine donosi

REPUBLICA HRVATSKA
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA
2182/01 GRAD ŠIBENIK

Primljeno:	11.09.2017.		
Klasifikacijska oznaka	601-01/A-01/13	Org. jed.	05
Unidžbeni broj	2182/01-4-3-1-17-1	Pril.	Vrij.

ODLUKU

Usvaja se GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za 2016/17. pedagošku godinu.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE iz stavka 1. ove Odluke podnosi se osnivaču Gradu Šibeniku.

KLASA: 601-01/17-01/71

URBROJ: 2182/01-4-3-1-17-06

Šibenik, 07.09.2017.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Edita Aleksić

Dostaviti:

1. Grad Šibenik, Tajništvo
2. Grad Šibenik, Upravni odjel za društvene djelatnosti
n/r pročelnici Mirjani Žurić
3. pedagoška služba, ovdje
4. tajništvo, ovdje
5. pismohrana

DJEČJI VRTIĆ ŠIBENSKA MASLINA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA

DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA

za 2016/2017. PEDAGOŠKU GODINU

*Izložba likovnih uradaka djece dječjeg vrtića Šibenska maslina na temu „Naše borše“
(oslikala djeca iz dječjih vrtića „Radost“ i „Jutro“)*

Šibenik, rujan 2017.

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO PROGRAMA	3
2. MATERIJALNI UVJETI RADA	6
3. OSTVARIVANJE ZADAĆA IZ GODIŠNJEG PLANA RAVNATELJA.....	8
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE	11
5. BITNE ZADAĆE NA UNAPREĐIVANJU ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA.....	22
6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA.....	40
7. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I POSEBNIM POTREBAMA.....	44
8. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA STRUČNOG SURADNIKA LOGOPEDA / DEFEKTOLOGA.....	48
9. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA PSIHOLOGA.....	51
10. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA PEDAGOGA	54
11. SURADNJA S RODITELJIMA	57
12. SURADNJA S DRUGIM ČIMBENICIMA.....	61
13. ZAKLJUČAK	66

1. USTROJSTVO PROGRAMA

U pedagoškoj 2016./17. godini DV Šibenska maslina je imala u svom sastavu 6 područnih objekata –

DJEČJI VRTIĆ I JASLICE	MJESTO
1. dječji vrtić i jaslice VIDICI	Šibenik
2. dječji vrtić i jaslice KUĆICA	Šibenik
3. dječji vrtić i jaslice PČELICA	Šibenik
4. dječji vrtić RADOST	Šibenik
5. dječji vrtić JUTRO	Šibenik
6. dječji vrtić VESELJKO	Šibenik

U DV Šibenska maslina u 2016/17. godini bilo je upisano 518 djece u 6 organizacijskih jedinica, raspoređenih u 21 vrtićkih i 8 jasličkih odgojnih skupina, te 4 djece u jednoj odgojnoj skupini u posebnom programu za djecu s teškoćama u razvoju. Kroz godinu u kratki program predškole upisano je dvoje djece.

U pedagoškoj 2016/2017. godini na realizaciji odgojno – obrazovnog rada i njege i skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece sudjelovali su:

- 1 ravnateljica
- 58 odgojiteljica koje rade u odgojnim skupinama u skladu s odredbama DPS-a
- 1 pedagoginja – stručna suradnica
- 1 defektologinja – logoped – stručna suradnica
- 1 psihologinja – stručna suradnica
- 1 zdravstvena voditeljica

Ostale službe vrtića, 37 radnika :

- administrativno računovodstvena služba
- centralna kuhinja
- služba nabave i skladišta
- služba održavanja
- centralna praonica

Sveukupno: 99 radnika i pripravnice po Ugovoru o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

1.1. Programi dječjeg vrtića

U Ustanovi su se ostvarivali slijedeći programi:

1.1.2. Redoviti programi cjeloviti razvojni program odgoja i naobrazbe djece

- redoviti programi - redoviti 10 i 5,5 satni boravak

1.1.3. Posebni programi :

- program ranog učenja engleskog jezika u vrtiću Vidici - 1 odgojna skupina
- dramsko-scenski program u vrtićima Jutro – 1 odgojna skupina
- program katoličkog vjerskog odgoja u vrtićima Kućica, Vidici – 2 odgojne skupine
- sportski program u vrtiću Vidici – 1 odgojna skupina

1.1.4. Programi javnih potreba

- posebni program za djecu s teškoćama u razvoju - 1 odgojna skupina u vrtiću Jutro
- programi za darovitu djecu : etnoigraonica „Balarin“
- program predškole

1.1.5. Kraći programi

- zbor predškolaca „Cvrčak“
- program zdravstvenog odgoja - program zimovanja

TABELA 1: Ukupan broj djece i odgojitelja

- stanje nakon provedenog upisa za pedagošku godinu 2016/17.

RED. BROJ	VRTIĆ-JASLICE	BROJ DJECE	BROJ DJECE	BROJ ODG. SKUPINA	BROJ ODG. SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA
		VRTIĆ	JASLICE	VRTIĆ	JASLICE	
1.	KUĆICA	123	28	5	3	16
2.	RADOST	33		2		3
3.	VIDICI	141	62	8	3	21
4.	JUTRO	49		4		8
5.	VESELJKO	15		1		2
6.	PČELICA	38	29	2	2	8
	UKUPNO:	399	119	22	8	58 odgojitelja
		518		30		

TABELA 2: Radno vrijeme, dužina boravka, broj pomoćnog osoblja (pomoćne kuharice, spremačice)

Red broj	VRTIĆ/ JASLICE	RADNO VRIJEME VRTIĆA/ JASLICA	VRSTA BORAVKA	BROJ OBRO- KA	MEDU- OBROK	BROJ POM. DJELATNIKA (POMOĆNE KUCHARICE, SPREMAČICE)
1.	VIDICI	6,30-16,30 7,30-13,00	- 10 satni (vrtić+jasl. - 5,5 satni jutarnji)	4 2	1 1	5,70
2.	KUĆICA	6,30-16:30	- 10 satni (vrtić+jasl.)	4	1	4,30
3.	PČELICA	6,30-16,30	- 10 satni (vrtić /jaslice)	4	1	2
4.	RADOST	6,30-16,30 7,30-13,00	- 10 satni - 5,5 satni jutarnji	4 2	1 1	1
5.	JUTRO JUTRO- posebna skupina	6,30-16,30	- 10 satni - 7 satni	4 3	1 1	2
6.	VESELJKO	6,30-16,30	- 10 satni (vrtić)	4	1	1

Ustanova DV Šibenska maslina prati potrebe roditelja i prema njihovim potrebama organizira se vrsta i dužina boravka.

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Prema iskazanim potrebama i planu nabave tijekom radne godine unapređivali smo uvjete boravka djece u ustanovi kao i radne uvjete zaposlenika u objektima DV Šibenska maslina:

OPREMA I DIDAKTIKA

- kupljen namještaj i didaktika za vrtiće JUTRO, VESELJKO i VIDICI (posebna skupine i skupine s djecom u integraciji)
- kupljen namještaj za ured kućnog majstora (stol, stolica i police)
- kupljena bušilica za kućnog majstora
- kupljen namještaj za sobu ekonomista (stol, stolica i ormar)
- kupljeno 80 paketa A4 papira za crtanje (podijeljeno po najmanje dva paketa papira za svaku skupinu)
- kupljeno 5 paketa iznenađenja sa različitim vrstama papira za vrtiće KUĆICA, VIDICI, PČELICA, JUTRO, RADOST i VESELJKO
- kupljen potrošni materijal u iznosu od 30.000,00 kn i podijeljen po vrtićima za pedagošku 2016/17. godinu
- kupljena četiri CD playera za vrtić KUĆICA
- kupljeni fotoaparati za vrtiće JUTRO, PČELICA i KUĆICA
- kupljeno osam uređaja (tableti) za sve vrtiće
- kupljen zidni konvektor za vrtić VESELJKO
- kupljen novi štednjak za vrtić VESELJKO
- kupljen klima uređaj za ured ekonomista
- kupljena oprema i posuđe za centralnu kuhinju u iznosu od 29.000,00 kn
- kupljene police i ostala oprema za centralnu kuhinju (Rješenje sanitarne inspekcije)
- kupljena nova pumpa za centralno grijanje u vrtiću KUĆICA
- kupljene slikovnice i slatkiši za sv. Nikolu za sve vrtiće
- kupljena radna odjeća za pomoćno osoblje
- kupljena tri laptopa, dva platna za projekciju i projektor
- kupljena didaktika za skupine u kojima su djeca s teškoćama (posebna skupina i skupina s integriranom djecom)
- kupljeni radni stolovi za računovodstvo
- kupljen klima uređaj u centralnom skladištu
- kupljena dva šivaća stroja za švelju
- kupljen potrošni materijal za švelju
- kupljeno glačalo na paru s pripadajućim stalkom za švelju
- kupljena anatomska stolica i veliko zidno ogledalo za švelju
- prikupljene ponude za promjenu staklenih stijena u tri sobe u vrtiću PČELICA
- kupljena dva CD playera za vrtić PČELICA
- nabavljena didaktika – drvene slagaljke, plastične umetaljke i slagaljke za vrtiće PČELICA i KUĆICA
- kupljene dvije torbe sa glazbalima (udaraljke) za vrtiće PČELICA i JUTRO
- kupljena dva velika električna šiljila za vrtiće VIDICI i KUĆICA

- kupljen namještaj – male kuhinje s pripadajućim inventarom za jaslice VIDICI
- naručene stolice za sobe odgojitelja u vrtiću KUĆICA (10 stolica)
- naručen potrošni materijal za sve vrtiće u iznosu od 30.000,00 kn za 2017/18. ped.godinu
- kupljene senzorne lopte i silikonske kocke
- kupljene boje za platno za vrtiće RADOST i JUTRO (izložba NAŠE BORŠE)
- kupljen uređaj za dubinsko čišćenje terasa
- naručen namještaj za vrtić PČELICA

RADOVI

- u vrtiću VIDICI – potkrovlje popravljen klima uređaj
- u vrtiću VIDICI – potkrovlje popravljen ulazna vrata, stavljene podne pločice na dnu vrata
- u centralnoj kuhinji obojani dijelovi kuhinje oštećeni od vlage (Rješenje sanitarne inspekcije)
- u centralnoj kuhinji očišćena napa
- u praoni popravljen perilica rublja – prikupljene ponude za kupnju nove perilice tvrtka Marča Šibenik, u studenom 2016. izvela je radove na sanaciji terase iznad uprave zbog prokišnjavanja u urede
- uređena radna prostorija za kućnog majstora
- zamjena ulaznih vrata u jaslicama VIDICI
- naručene drvene podnice za centralnu kuhinju
- uređenje praone u vrtiću VIDICI – HACCP sustav
- uređen jedan sanitarni čvor, lakirani parketi u dvije sobe, postavljen laminat u jednoj sobi, skinuta drvena lamperija u hodniku, obojan hodnik u vrtiću KUĆICA
- popravak dostavnog vozila
- promijenjena jedna staklena stijena u vrtiću PČELICA
- naručena nova perilica i nova sušilica za praonu

- kupljeni materijali za šivanje nošnji za etnoigraonicu Balarin (nošnje za djecu i nošnja za odraslu osobu)
- tiskana slikovnica NAŠ GRAD U NAŠEM NARUČJU

3. OSTVARIVANJE ZADAĆA IZ GODIŠNJEG PLANA RAVNATELJA

3.1. Ostvarenje bitnih zadaća u pedagoškoj godini 2016/17.

U suradnji sa Gradskom upravom i Ministarstvom graditeljstva uspješno je okončana energetska obnova DV Kućica - radovi počeli u kolovozu 2016 - sanacija i izolacija krova, fasade i sustava grijanja uz montiranje aluminijske stolarije.

U suradnji s Gradskom upravom pripremljena je i u Ministarstvo poslana dokumentacija za energetska obnova DV Vidici-dokumentacija je prihvaćena Slijedom navedenog, u slijedećoj pedagoškoj godini očekuje se početak obnove.

U okviru materijalnih mogućnosti i prioriteta baziranih na rješenjima Sanitarne inspekcije i Zakona o zaštiti na radu, provodili smo poslove na sanaciji i održavanju objekata. Radi zadovoljavanja potreba zaposlenih roditelja koji rade u smjenama, provedena je anketa o potrebi uvođenja smjenske skupine boravka, na koju se javio iznimno mali broj roditelja, stoga se ovaj program neće realizirati u ovoj godini.

3.2. Organizacija rada ustanove upravljanje / rukovođenje

- usklađivanje ustanove u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima i drugim propisima, kao i relevantnim međunarodnim dokumentima
- izrađeni i usvojeni pravni akti Pravilnik za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti nabave do 200.000,00 kuna, odnosno za nabavu radova do 500.000,00 kuna
- izrada Godišnjeg plana i programa, Godišnjeg izvješća ustanove i praćenje ostvarivanja
- izrada financijskog plana ustanove, nabava i investicije u ustanovi (javni natječaji)
- provođenje mjera iz sustava Zaštite na radu.

3.3. Realizacija odgojno obrazovnog rada, osiguravanje uvjeta i resursa briga o kvaliteti

- nabavljena je nova oprema i didaktika za sve vrtiće (u okviru financijskih mogućnosti) te provedena sanacija objekata radi bolje kvalitete prostornih uvjeta i odgojno-obrazovnog okruženja
- odgojiteljice i članovi SRS-a te ostali radnici uključivani u različite oblike edukacije
- primjenjivane zadaće i načela Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i vrednovanje kvalitete njihove provedbe
- vođen Program preventivnih i zaštitnih mjera u ustanovi
- verificiran Program zimovanja (AZZO i MZOS)
- verificiran program rada DV Šibenska maslina
- izrađen program Ranog učenja njemačkog jezika, poslan na verifikaciju u MZO i AZOO-e, napravljena anketa među roditeljima o uvođenju ovog programa

3.4. Timski rad i komunikacija u Ustanovi

- Sustavno potican timski rad i zajedničko rješavanje problema
- Planirana i ostvarena suradnja s roditeljima i predstavnicima zajednice u vezi s radom ustanove, planiranjem, realizacijom i evaluacijom programa

3.5. Partnerstvo s roditeljima

- ostvareno uključivanje roditelja i obitelji u procesu odgoja i obrazovanja djece, kao i u sve druge aspekte rada ustanove
- ostvarena redovita efikasna i kvalitetna komunikacija s roditeljima

3.6. Promocija ustanove i partnerstvo sa zajednicom

- dječji zbor Cvrčak dobio Plaketu grada Šibenika
- pjesma Kad je Arsen bija dite, autorice Sonja Batur i Maja Gulin, izabrana na natječaju za Hrvatski dječji festival Zagreb 2017
- projekti Bunari našeg Grada DV Jutro(odgojiteljice Ž. Milovac iD. Stošić Protega) i Naš grad u našem naručju, vjesrka skupina DV Vidici, odgojiteljice S.Lelas i B.Ljutić, predstavljeni na stručnom skupu „Od kompetencija do ishoda građanskog odgoja u dječjem vrtiću“, 24. veljače 2017. u Šibeniku
- u suradnji s Crvenim križem, radionicom u DV „PČELICA“ obilježen je Međunarodni dan Crvenog križa.
- odgojiteljice Claudia Marija Vrbičić i Svetka Jurković sudjelovale su sa crtežima *čipke* na Međunarodnom stručnom skupu „Sretno dijete“ (Zagreb, listopad 2016.). Crteži su prezentirani i na Međuzupanijskom stručnom skupu za učitelje likovne kulture u lipnju 2017. na tvrđavi Barone
- suradnja s ustanovom Nacionalni park Krka
- sudjelovanje u Utrci za moj grad – Sv.Mihovil 2016.
- u suradnji s Društvom naša djeca i Gradskom knjižnicom Šibenik – izložba likovnih natječaja „Upoznaj svoja prava“
- ukrašavanje grada, tj. perivoja za advent 2016.
- likovni natječaj Muzeja grada Šibenika na temu suhozida
- suradnja s Gradskom čistoćom za Dan planeta Zemlje – DV „KUĆICA“ i „JUTRO“
- suradnja s Državnim uredom za zaštitu i spašavanje – likovni natječaj na temu Katastrofa i snaga sustava civilne zaštite
- suradnja s DV „BLAŽENA HOZANA“ – likovni natječaj na temu Blažene Hozane kotorske
- Dan lutkarstva
- suradnja s Županijskim muzejom – Bojanka
- suradnja s Gradskom knjižnicom i Nacionalnim parkom Krka – radionica za noć knjige
- suradnja s Muzejom grada Šibenika – radionice izrade bunja i modeliranje plastelinom za Međunarodni dan skulptura
- suradnja s Državnim arhivom, Gradskom knjižnicom i pjesnikom Dinkom Škevinom – projekt „Knjiga izvor znanja“
- suradnja s Centrom za odgoj i obrazovanje Šubićevac
- suradnja s tvrtkom Bikarac – radionica vezana uz gospodarenje otpadom u DV „KUĆICA“
- suradnja s DV „GRIGOR VITEZ“ iz Zagreba
- suradnja s Gradskom knjižnicom – izložba „Naše borše“
- u suradnji s Međunarodnim dječjim festivalom sudjelovanje u radionici Scenska lutka na drugačiji način
- odgojiteljica Silvana Barić sudjeluje u radioničkom programu Međunarodnog dječjeg festivala

3.7. Stručno usavršavanje

- Pratile smo i poticali uvođenja suvremenih i efikasnijih odgojno-obrazovnih metoda i strategija u radu s djecom i roditeljima
- Radili na osobnom stručnom usavršavanju, učestvovali aktivno na stručnim skupovima, organizirali stručne skupove
- Suradivali sa visokoškolskim institucijama i drugim stručnim udruženjima i organizacijama koja imaju za cilj unapređenje kvalitete odgojno-obrazovnog rada

3.7.1. Individualno stručno usavršavanje ravnateljice

- Stručno-znanstveni skup s međunarodnom suradnjom: 11. dani otočkih dječjih vrtića Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije „Od baštine za baštinu“, 29., 30. rujna i 01. listopada 2016. godine, Stari Grad, otok Hvar
- Skup: Ravnatelj kao poslovodni i stručni voditelj dječjeg vrtića, 7. listopada 2016. u Novom Vinodolskom
- Međunarodni stručno znanstveni skup Sretna djeca – Kreativnost i pristup dječjem vizualnom stvaralaštvu, listopad 2016. godine u Zagrebu
- Županijski stručni skup: Praćenje djece i dokumentiranje aktivnosti – pretpostavka kvalitetnog planiranja i oblikovanja kurikuluma odgojne skupine, listopad 2016. godine u Primoštenu
- Stručni skup 22. Dani predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije, 14. studenog 2016. godine u Makarskoj
- Edukativni program: Pokladni i drugi tradicijski običaji Hrvatske, 27. ožujka 2017., Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Zagreb
- Stručni skup: Načini ruko/vođenja i izbori u predškolskoj ustanovi, 29. ožujka 2017. u Zadru
- Međužupanijski stručni skup: Stvaranje preduvjeta za uspješno ostvarivanje sportskih programa u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 1. lipnja 2017. u Šibeniku
- Međužupanijski stručni skup učitelja likovne kulture: Interdisciplinarne likovne radionice: Mediteranska tematika u suvremenom odgojno-obrazovnom procesu nastave likovne kulture, 28. lipnja 2017. Tvrđava Barone Šibenik

3.7.2. Organiziranje stručnog skupa

- Organizator i koordinator Međužupanijskog jednodnevnog stručnog skupa za odgojno-obrazovne radnike iz sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, 24. veljače 2017. u Šibeniku: **Od kompetencija do ishoda građanskog odgoja u dječjem vrtiću**

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Plan rada temeljen je na “ Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima” i Godišnjem planu i programu rada ustanove za pedagošku godinu 2016./2017.

Mjere zdravstvene zaštite provedene su kroz:

1. UTVRĐIVANJE I PRAĆENJE ZDRAVSTVENOG STANJA DJECE

Sukladno“ Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjem vrtiću“ roditelji su kod upisa djeteta u dječji vrtić predložili potvrdu o obavljenom obveznom sistematskom zdravstvenom pregledu djeteta.

Prema pristigloj dokumentaciji za upis (liječničke potvrde te inicijalni upitnici) u jaslice/vrtić za 2017./2018. godinu evidentirano je :

ZDRAVSTVENE NAPOMENE (vrsta bolesti i simptoma)	Broj djece
ALERGIJA NA HRANU	2
SY.DISTONICUM	2
NEURORIZIČNO DIJETE	1
UKUPNO DJECE	3

S roditeljima su obavljani inicijalni intervjui iz kojih smo dobili uvid u zdravstveno stanje pojedinog djeteta, njegove navike, ponašanje i specifične potrebe. Inicijalnim obrazcem i intervjuem dobivene su vrlo korisne informacije. Nakon screeninga stručni tim se dodatno sastao kako bi zajednički procijenili djecu koja su imala indikacije za dodatnu obradu.

Djeca s alergijama kojima je ponovno testiranje u tijeku s roditeljima je dogovoreno da nove nalaze donesu početkom pedagoške godine 2017/18.

Za djecu s lakšim poteškoćama u razvoju koja su bila uključena u redovite odgojne skupine prema procjeni stručnog tima ustanove i nalazima specijaliste izrađivani su **Individualizirani planovi**, surađivalo se sa roditeljima i odgojiteljicama djece, u korist zadovoljavanja djetetovih potreba.

2. PROVJERA DOKUMENTACIJE O CIJEPLJENJU DJETETA

Jedna od mjera zdravstvene zaštite prema “Programu mjera zdravstvene zaštite djece u vrtićima” donesene od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi je i zadaća dječjeg vrtića provjeravanje procijepljenosti djece prema kalendaru cijepljenja, kako bi roditelje neprocijepljene djece upućivali na nadoknadu propuštenog cjepiva.

Suradnjom odgojiteljica i roditelja donosile su se na uvid iskaznice procijepljenosti.

Za upis djece 2017/18. pedagoške godine roditelje se putem pismene i usmene obavijesti podsjetilo na obaveze koje proizlaze iz „Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima“ (Ministarstvo zdravstva NN,br.105/02).

Mjere zdravstvene zaštite u dječjim vrtićima provode se u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite, a obuhvaćaju cijepljenje protiv zaraznih bolesti. Obvezno cijepljenje djece provodi se prema Programu obaveznog cijepljenja.

Zadaća dječjeg vrtića je:

- provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta
- upućivanje roditelja, skrbnika odnosno posvojitelja djece na obvezu cijepljenja, ako ono nije obavljeno.

Upis djeteta u dječji vrtić **uvjetuje se** urednim cijepljenjem protiv bolesti iz Programa obaveznih cijepljenja, s iznimkom djece koja imaju kontraindikacije na pojedina cijepljenja.

Roditelje čija djeca nisu primila predviđena cjepiva prema Programu obaveznih cijepljenja za svoju dob, a nemaju kontraindikacije na pojedino cjepivo kontaktirala sam uputile roditelje na obvezu cijepljenja jer u suprotnom nije moguće sklopiti ugovor s DV Šibenska maslina, odnosno dijete ne može pohađati vrtić.

Roditelji koji su u međuvremenu procijepili dijete dužni su donijeti karton procijepljenosti na uvid kod zdravstvene voditeljice (prije potpisivanja ugovora do 12.07.2017.).

Svi oni koji cijepljenje obave kroz ljetno ugovor će potpisati početkom pedagoške godine (kraj kolovoza i početak rujna 2017).

Provjeru procijepljenosti u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite u vrtiću obavlja zdravstveni voditelj.

U pedagoškoj godini 2016/2017. roditelji su donosili kartone procijepljenost na uvid.

Za djecu koja su prema evidenciji procijepljenosti u ped.god.2016/2017. bila potpuno procijepljena nisu se tražili kartoni procijepljenosti na uvid.

2.1.Evidencija procijepljenosti prema kalendaru cijepljenja na upisima za 2017/2018. godinu

Propušteno cijepljenje	Broj djece
Nedostaje MMR	21
Nedostaje 1. revakcinacija	25
Nedostaje 2.revakcinacija	10
Roditelji odbijaju cijepljenje	1

Ukupan broj neprocijepljene djece za dob bio je 56, a kod jednog djeteta koje nije cijepljeno roditelji odbijaju cijepljenje.

3. PRAĆENJE POBOLA I IZOSTANAKA DJECE

Prema “ Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima” tražilo se od roditelja da izostanak djeteta zbog bolesti pravovremeno prijave odgojiteljici svog djeteta, a po povratku donesu potvrdu od liječnika da dijete može ići u vrtić i da li su potrebne neke mjere koje bi vrtić trebao provoditi, u cilju zaštite zdravlja ostale djece u skupini.

Zdravstveni kartoni su uredno vođeni tijekom cijele godine za svako pojedino dijete, te je kontinuirano praćen pobol djece prema priloženim liječničkim potvrđama.

Roditelje se o tome upoznavalo preko roditeljskih sastanaka, individualnih kontakata i pisanih obveza roditelja u svezi izostanka djeteta zbog bolesti (postavljenih na panoe za roditelje). Unatoč upoznavanju roditelja o njihovoj obvezi nije se pravilno postupalo. Iz nekoliko vrtića potvrde su uredno dostavljane zajedno s evidencijama o pobolu što se može zaključiti da je u tim vrtićima tj. skupinama suradnja između odgojiteljica, roditelja i pedijataru bila zadovoljavajuća.

Najveći broj djece izostaje zbog infekcija donjih i gornjih respiratornih putova, zatim zbog bolesti osjetilnih organa, bolesti probavnih organa te bolesti kože i potkožnog tkiva. Od zaraznih bolesti varičela je bilo u nešto većem broju te pojava sporadičnih slučajeva šarlaha i streptokokne angine. Kronična oboljenja koja su zahtijevala stalnu brigu i praćenje su astma, juvenilni artritis, dijabetes TIP 1, alergije na mlijeko i mliječne proizvode, epilepsija, atopijski dermatitis.

Prijavljeno je 30 slučajeva Pediculoze , 5 slučajeva malih dječjih glista te 78 slučajeva varičela.

Kod prijavljenih slučajeva oboljenja kontaktiralo se sa epidemiolozima i prema uputama epidemiologa poduzimane su potrebne mjere.

3.OZLJEDE DJECE U VRTIĆU

Prevenciju dječjih ozljeda provodimo na svim nivoima. Nužno je educirati ne samo dijete nego i roditelje, odgojitelje te pomoćno osoblje. Djeca ne posjeduju iskustvo i razvijene obrambene mehanizme pa ih treba educirati o mogućim izvorima opasnosti i sigurnosnim mjerama.

Ozljeda	Mjesto nastanaka ozljede	Broj djece
Posjekotina na bradi	Soba dnevnog boravka	3
Posjekotina na tjemenu	Soba dnevnog boravka	1
Posjekotina na arkadi	Soba dnevnog boravka	2

Tijekom godine prijavljeno je nekoliko izostanaka djece kod kojih je bio razlog izostanka ozljeda nastala kući, uglavnom iščašenja i frakture.

Potrebno je kontinuirano raditi na prioritetima kako bi boravak djeteta u vrtiću učinili sigurnim.

4. PRAĆENJE RASTA I RAZVOJA

Predškolska dob je dob intenzivnog rasta i razvoja. Od izuzetnog je značaja praćenje stanja uhranjenosti djece kako bi na vrijeme reagirali i na taj način prevenirali moguće loše posljedice za zdravlje.

I ove godine stanje uhranjenosti djece izračunavali smo pomoću kompjuterski instaliranog programa dobivenog od Referentnog centra za procjenu rasta i razvoja djece Zagreb, nove antropometrijske mjere za predškolsku dob SZO.

U ovoj pedagoškoj godini izmjereno je 372 od 464 djece predviđene za mjerenje (bez mlađe jasličke skupine) odnosno 80% djece.

Broj 372 predstavlja broj po kojem ćemo procjenjivati stanje uhranjenosti djece DV Šibenska maslina.

Rezultati izračuna prema percentilima:

	JASLICE	VRTIĆ
Upisana djeca	87	431
Ukupan broj upisane djece	518	

Broj predviđene djece za mjerenje	464	Postotak djece
Ukupno mjereno	372	80 %
Nije mjereno	92	20%

	Broj djece	Postotak djece
Ispod 5-og percentila	5	1,07%
Između 5-og i 25-og percentila	18	4,83%
Između 25-og i 75-og percentila	237	69,29%
Između 75-og i 95-og percentila	80	22,62%
Iznad 95-og percentila	32	8,60%

4.1 Ocjena stanja uhranjenosti

Parametri klasifikacije tjelesne mase definirani su 85-tim centilom koji ukazuje na prekomjernu tjelesnu masu ili rizik od pretilosti i 95-tim centilom koji definira pretilost. Percentilne krivulje temelje se na međunarodno priznatim referentnim vrijednostima koje se koriste za ocjenu postignute visine i težine za određenu dob djeteta. Visine i težine poželjne uhranjene djece obično padaju između 25-og i 75-og percentila, a djecu čije su vrijednosti visine i/ili težine ispod 5-og i iznad 95-og percentila potrebno je dodatno pratiti. Korištenje percentila nam omogućava da usporedimo težinu i visinu određenog djeteta s vrijednostima vršnjaka.

Na primjer, ako djetetova težina i/ili visina odgovara 80-om percentilu onda je to dijete teže, odnosno više od 80% druge djece iste dobi.

Zdrava, dobro uhranjena djeca rastu normalno i trebalo bi ih vagati i mjeriti redovno, barem jednom godišnje.

Pothranjenost	manje od 5. percentila
Normalna težina	od 5. percentila do 85. percentila
Prekomjerna težina	od 85. percentila do 95. percentila
Pretilost	percentil jednak ili veći od 95. percentila

Prilikom mjerenja djeca su se upoznavala sa jedinicama mjerenja prema njihovoj zrelosti. Poticalo ih se da komentiraju kako se jača i raste uz imenovanje zdrave hrane. Zbog zaštite identiteta svakog djeteta liste mjerenja su se davale odgojiteljicama kako bi se sa vrijednostima mogao upoznati svaki roditelj mjerenog djeteta i prema potrebi obratiti zdravstvenoj voditeljici. Obavljeni su individualnih razgovori s roditeljima djece čije vrijednosti odstupaju od preporučenih, te im se pokazao pripadajući grafikon izračuna vrijednosti (rezultat mjerenja visine i težine).

4.2 Rad na zaštiti i unapređenju zdravlja djece provodio se:

- ⚡ Preko tema i postera, brošura, postavljenim na panoima za roditelje ovisno o potrebi: "Upale dišnih putova u dječjim kolektivima", "Odvikavanje od pelena", "Ušljivost", "Vodene kozice", "Šarlah", "Gripa", "Borov prelac", "Boravak djece na zraku (preporuke i obveze), „Pokretom protiv dječje pretilosti“, „Mononukleoza“
- ⚡ Kroz individualne kontakte s odgojiteljicama u svezi bolesti pojedinog djeteta
- ⚡ Kroz individualne kontakte sa roditeljima djece (alergija, procijepljenost i neke kronične bolesti)
- ⚡ Roditeljski sastanci na temu uključivanja novoupisane djece u dječje jaslice/vrtić, sastanci održani u 2 vrtića za 7 skupina.
- ⚡ Kroz kontakte s epidemiolozima i pedijatrima

5. ISPITIVANJE OŠTRINE VIDA

Vid je najvažnije osjetilo čovjeka jer prikuplja 80% svih informacija. Sposobnost vida znači opažati svijet oko sebe u punoj raznolikosti, tj. opažati sve što nas okružuje.

Oštrina vida doseže vrijednosti oko četvrtu godine života, a do šeste godine se stabilizira binokularni vid. Ovaj period je takozvani kritični period za razvoj pogrešaka vida kao što su **kratkovidnost i dalekovidnost**. U zdravog djeteta je između 6. i 7. godine života razvijen normalan vid.

U cilju ranog otkrivanja smetnji funkcije vida svake godine kod prisutne djece u starosti od 4-6 godine života, ispitujemo vid pomoću Snellenovih tablica. Otkriju se smetnje funkcije vida kod jednog broja djece a da to ranije nije primijećeno. Djecu se na njima razumljiv i zanimljiv način pripremi – kroz razgovore ih se educira o važnosti dobrog vida. Dobar vid je preduvjet za dobar intelektualni razvoj djeteta.

Cilj:

- ⚡ Podučiti djecu o važnosti zdravlja očiju i dobrog vida
- ⚡ Ukazati djeci što je sve štetno za oči, vid
- ⚡ Educirati ih na koji način mogu zaštititi sebe i druge od loših utjecaja na vid

Ispitano	80
Upućeno specijalisti	9

Od osmero upućene djece specijalisti za troje djece oftalmolog je odredio dioptriju, za ostale nemamo povratne informacije.

6. PREHRANA U VRTIĆU

Pravilna prehrana od začeca preko dojenačkog razdoblja i dobi malog djeteta preduvjet je za optimalan rast i razvoj, a time i formiranje zdrave odrasle osobe – stoga je ovo razdoblje od izuzetne važnosti. Nepravilna dječja prehrana osobito u fazama intenzivnog rasta može biti podloga za mnoge kronične bolesti u odrasloj dobi.

Samo raznovrsna i mješovita prehrana u određenim količinama i obrocima može zadovoljiti potrebe djece za cjelovit rast i razvoj.

6.1. Zadovoljavanje specifičnih prehrambenih potreba

U ovoj pedagoškoj godini utvrđene su slijedeće prehrambene potrebe odnosno potrebe za adaptiranim jelovnicima.:

za 10 djece alergičnih na pojedine vrste namirnica potrebe su za zamjenskim namirnicama ovisno o vrsti alergije, u centralnoj kuhinji su posebno pripremani obroci (ručak), doručak se pripremao u čajnim kuhinjama.

Ispisane napomene o svakom djetetu ovisno o potrebama su dostavljane odgojiteljicama, čajnim kuhinjama i centralnoj kuhinji. Sve se to odvijalo uz dobru suradnju s roditeljima djece.

Prehrana u dječjim vrtićima se planira prema važećim prehrambenim standardima i normativima koji su određeni **"Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima"**

Jelovnici su se planirali:

- ⌚ prema dobi djeteta
- ⌚ prema dužini boravka (o čemu je ovisio broj i vrsta obroka)
- ⌚ prema godišnjem dobu (sezonske namirnice)

Jelovnik se izrađivao uvijek u dogovoru sa glavnim kuharom, povremeno sa službom nabave, ravnateljicom i šeficom računovodstva.

Samoposluživanje jela i korištenje pribora nastavljeno je i u ovoj pedagoškoj godini kao i potreba zadovoljavanja za vodom. Zadovoljene su evidentirane potrebe pribora za jelo i drugog posuđa.

7.HIGIJENSKO EPIDEMIOLOŠKI NADZOR

Higijensko epidemiološki nadzor vršen je u suradnji sa Zvodom za javno zdravstvo Šibensko – kninske županije, prema sklopljenom ugovoru.

Prošireni tečaja stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica obavili su zaposlenici kojima je to isteklo.

U suradnji sa Zavodom redovito su provedeni zdravstveni pregledi djelatnika, osoba koje pod posebnim propisima podliježu zdravstvenom nadzoru i zdravstvenoj kontroli, godišnji pregledi odgojitelja, godišnji pregledi radnika u kuhinji i radnika koji rade na podjeli hrane, polugodišnji pregledi radnika u kuhinji i radnika koji rade na podjeli hrane.

te je surađivano na temelju higijensko-epidemioloških indikacija pri slučaju grupiranja određenih uzročnika zaraznih bolesti u odgojnim skupinama.

Na implementaciji HACCP sustava zdravstvene voditeljice intenzivno su radile. Ove godine dežurni ljetni vrtić je DV Vidici vrtić i DV Vidici jaslice.

Održavane su individualne edukacije oko planova čišćenja i evidencijskih lista za sve tehničko osoblje po vrtićima i djelatnika u centralnoj kuhinji.

U prosincu je napravljena revizija HACCP sustava u centralnoj kuhinji.

Održavanje higijene prostora u kojima borave djeca od velikog je značenja za očuvanje zdravlja djece tj. prevenciju mnogih zaraznih oboljenja. U tom interesu kroz godinu su zadovoljavane potrebe za održavanje higijene (dječja krema, jednokratne rukavice i folije za odlaganje pelena).

DDD se preventivno provodila prema sklopljenom ugovoru sa DDD službom, prema infestaciji štetnika te prema HACCP načelima.

Na kraju pedagoške godine održan je sastanak sa pomoćno tehničkim osobljem.

BITNI ZADATAK

Rad na bitnom zadatku „**Provedba tjelesnih aktivnosti i boravka na zraku u funkciji cjelovitog razvoja djece**“ nastavio se na niz aktivnosti koje su prethodile u radu proteklih godina.

Razvoj informatizacije i tehnologije učinio je život čovjeka lakšim, ali ga je lišio i mnogih tjelesnih aktivnosti. Predškolsko razdoblje jedno je od najvažnijih razdoblja u životu djeteta jer se tada stvaraju dobre ili loše osnove koje kasnije formiraju čovjeka .

Stoga je potrebno djeci predočiti važnost tjelesne aktivnosti koja ima veliki značaj za zdravi život mladog čovjeka. Tjelesna aktivnost doprinosi razvoju i održanju ljudskih sposobnosti tijekom života i ima veliku ulogu u postizanju optimalnog stanja zdravlja, a ujedno djeluje na smanjenje rizika pojave različitih bolesti.

Veoma je važno stvoriti ovu životnu naviku tjelesnog vježbanja u djetinjstvu jer se teško može nadoknaditi u odrasloj dobi.

Dijete predškolske dobi za zdrav psihofizički rast i razvoj treba imati zadovoljene temeljne ljudske potrebe. Među tim najvažnijim potrebama nalazi se tjelesna aktivnost. U pokretu dijete upoznaje okolinu i prostor, a prije svega upoznaje samoga sebe.

Tjelesna aktivnost i zdravlje su usko povezani pa je važno stvarati naviku svakodnevnog tjelesnog vježbanja već u najranijoj dobi. Nedostatak primjerene tjelesne aktivnosti nepovoljno utječe na rast i razvoj djece te ugrožava normalno funkcioniranje svih organa, organskih sustava i zdravlja u cjelini. Pozitivan utjecaj na antropološka obilježja djece predškolske dobi ostvaruje se kvalitetno osmišljenim, organiziranim i vođenim programima tjelesnog vježbanja u vrtiću ili izvan njega od strane educiranih stručnjaka, kineziologa. Tjelesna aktivnost djece predškolske dobi dio je općeg odgoja djece. U toj dobi razvija se koštano-vezivni i živčano-mišićni sustav djeteta. Potrebno je djecu usmjeriti u razne oblike tjelesne aktivnosti koje pridonose sveukupnom razvoju i rastu djeteta. Djeca predškolske dobi kreću se veći dio dana te na taj način raznim oblicima kretanja, hodanja, skakanja, penjanja i slično sudjeluju u svakodnevnim tjelesnim aktivnostima. Pravilna tjelesna aktivnost djece utječe na zdravstveni status djece.

Jedna od značajnih aktivnosti je projekta su provedba tjelesnih aktivnosti u vrtiću i izvan njega te boravak djece na zraku.

Aktivnosti su se provodile po skupima s naglaskom na **spontani načini kretanja** a oni su nezaobilazni čimbenik u formiranju čovjeka. **Motorički način kretanja ili motorička znanja su temelj za razvoj djeteta i njegovo kasnije uključivanje u život i rad .**

Svladavanje prostora:

Puzanje pozitivno utječu na razvoj i snagu svih mišićnih skupina, na pokretljivost zglobova, kralježnice te na razvoj koordinacije. Puzanje treba provoditi samo u primjerenim higijenskim uvjetima.

Hodanje je osnovni način kretanja u svakodnevnom životu. Hodanje pozitivno utječe na cjelokupan organizam, a osobito na lokomotorni sustav.

Trčanje s djecom predškolske dobi treba provoditi u skladu s njihovim razvojnim karakteristikama i individualnim mogućnostima. Koordinacija pokreta ruku i nogu prije se pojavljuje pri trčanju nego pri hodanju

Svladavanje prepreka:

Penjanje se razlikuje u svakoj dobnoj skupini. Kao način kretanja počinje se pojavljivati oko druge godine, a punu primjenu postiže oko četvrte godine. Taj oblik kretanja djeca rado izvode. Na taj način ona razvijaju mišiće ramena, trbušne i prsne mišiće, mišiće nogu te opću snagu. Djeca predškolske dobi penju se uz pomoć ruku i nogu.

Skakanje zahtjeva veću koordiniranost pokreta, ravnotežu i veću snagu mišića nogu. Djeca predškolske dobi mogu skakati u daljinu, u visinu i dubinu

Svladavanje otpora

Dizanje i nošenje pozitivno utječu na cijeli organizma, a osobito na dinamičku snagu mišića ruku i ramenog pojasa, na leđnu i trbušnu muskulaturu te na mišiće nogu. Djeca predškolske dobi vole aktivnosti vezane uz dizanje i nošenje. Težina predmeta kojeg dijete te dobi može nositi je od 1 do 2 kg na udaljenosti do 20 m.

Svladavanje baratanja predmetima

Bacanje se pojavljuje u drugoj godini života. Osim strukture kretanja, bacanje služi osjetilnoj spoznaji o različitim predmetima. Djeca mlađe dobne skupine bacaju lopte, kamenčiće, grude i slično. Ona znaju koji se predmeti smiju, a koji ne smiju bacati. Djeca srednje i starije dobne skupine bacaju sve skladnije.

Hvatanje zahtjeva skladan rad mišića ruku i ramenog pojasa te njihovu usklađenost s procjenom udaljenosti nadolazećeg predmeta i brzinom njegova leta. To je veoma zahtjevna aktivnost za djecu predškolske dobi.

CILJEVI I ZADAĆE TJELESNOG VJEŽBANJA ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI

Tjelesno vježbanje obuhvaća sve pokrete, kretanja i aktivnosti koje čovjek svjesno primjenjuje i koristi za svoj razvoj, razvoj svojih osobina i sposobnosti, za usvajanje motoričkih znanja, usavršavanje motoričkih dostignuća te za očuvanje i unapređivanje svoga zdravlja.

Ciljevi tjelesnog vježbanja su:

- 1) formirati zdravo, tjelesno dobro i skladno razvijeno dijete koje će slobodno i efikasno vladati svojom motorikom
- 2) razvijati i oplemeniti osjetilnu osjetljivost djeteta kao pretpostavku intenzivnog i istančanog doživljaja svijeta
- 3) poticati razvoj zdravstvene kulture radi čuvanja i unapređivanja svojega zdravlja i zdravlja

Zadaće tjelesnog vježbanja su:

- 1) zadovoljiti osnovne djetetove potrebe za igrom
- 2) stvoriti uvjete za skladan cjelokupan rast i razvoj djeteta te njegovo radosno djetinjstvo
- 3) omogućiti djetetu da u igri surađuje s drugom djecom
- 4) stvarati uvjete da se dijete osjeća zadovoljno i slobodno
- 5) usvajati zdrav način življenja i navika nužnih za očuvanje vlastitog i tuđeg zdravlja 13

Ciljevi i zadaće tjelesnog vježbanja u predškolskom odgoju određeni su razvojnim karakteristikama djece predškolske dobi, njihovim autentičnim potrebama te zahtjevima koji prate život djece predškolske dobi u suvremenom društvu.

ZDRAVSTVENO–REKREATIVNI PROGRAM

Program zimovanja

Program zimovanja ove pedagoške godine u terminu od 30.01.- 03.02.2017. godine koristilo je 28 -ero djece o kojima su skrbile 4 odgojiteljice, zdravstvena voditeljica, ravnateljica i stručno vodstvo same agencije (na svako deseto dijete osim odgojitelja osiguran je jedan profesor tjelesne i zdravstvene kulture)

Program je realizirala agencija Kinezis tours d.o.o. iz Zagreba. Ove godine pisali smo novi programa te dobili suglasnosti za Program zimovanja od MZOS i AZOO-a.

Treću godinu za redom boravilo se na Petehovcu u Gorskom Kotaru ali prvi put s ovom agencijom. Svake godine za ovaj program vlada veliki interes djece i roditelja, što zasigurno možemo zahvaliti dobrom i kvalitetnom radu na samom zimovalištu.

Organizacija i sadržajne pripreme zimovanja zahtijevaju dobru pripremu djece, roditelja i odgajatelja.

Prednost ovako organiziranog zimovanja je u tome što su djeca tijekom cijelog puta, boravka na skijalištu i svim aktivnostima u unutarnjem prostoru pod budnim okom odgajateljica, zdravstvene voditeljice i učitelja skijanja koji su ujedno i animatori u večernjim zabavama. Sve dosad nabrojeno daje roditeljima sigurnost i zbog toga se odlučuju poslati dijete na zimovanje.

OSTALI POSLOVI:

- ⊕ planiranje i organizacija godišnjih odmora, organizacija rada preko ljeta, organizacija za generalno čišćenje vrtića
- ⊕ organizacija provedbe dezinfekcije i deratizacije prema potrebi
- ⊕ uvođenje novo primljenih pomoćnica u rad i organizacija posla u slučaju bolovanja
- ⊕ sudjelovanje u nabavi radne odjeće za tehničko osoblje, pribora i posuda za jelo, pribora za održavanje higijene, ležaljki i posteljine
- ⊕ nabava i distribucija sanitetskog materijala za ormariće prve pomoći
- ⊕ sudjelovanje u HACCP timu
- ⊕ izrada Godišnjeg plana i programa te izvještaja ustanove
- ⊕ vođenje zdravstvene dokumentacije.
- ⊕ Pomoć u organizaciji svih javnih događanja za ustanovu (izlasci i proslave).

Naobrazba i stručna usavršavanja izvan ustanove u 2016./2017. pedagoškoj godini

- ⊕ Sastanak zdravstvenih voditelja na temu „ Vektorske bolesti“ , „Visoko obrazovanje med.sestarau Republici Hrvatskoj“, DV Maslina ,Kaštel Štafilić, listopad
- ⊕ Simpozij društva medicinskih sestara dječjih vrtića „Poremećaj spavanja“ „Kvalitetni dnevni odmor u vrtiću“ „Zdravstveni rizici na izletima“,Zagreb,studeni
- ⊕ Sastanak zdravstvenih voditelja na temu „Život s dijabetesom“,“Prevenција dijabetičke ketoacidoze kod djece“ , Split, DV Petar Pan ,prosinac

5. BITNE ZADAĆE NA UNAPREĐIVANJU ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

5.1. UNAPREĐIVANJE KVALITETE VLASTITOG RADA

U svim odgojnim skupinama odgojno-obrazovni rad temeljio se na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, br. 7/8 od 10.lipnja 1991.g.), Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj (Narodne novine 5/15) te Državnom pedagoškom standardu (Narodne novine 63/08.) te je bio prilagođen razvojnim potrebama djece, te materijalnim, socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji i djece polaznika našeg Vrtića.

U planiranju i provođenju svoga rada, osim Godišnjeg plana rada ustanove i Kurikuluma, odgojitelji su se koristili tromjesečnim i tjednim planovima i valorizacijama rada, te su dnevno planirali sadržaje i materijale ponuđene djeci, te bilježili zapažanja o njihovim reakcijama kako bi svakodnevno pratili u kolikom intenzitetu i na koji način potiču razvoj svakog pojedinog djeteta, kroz knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine.

U protekloj pedagoškoj godini radili smo na unapređivanju kvalitete odgojno-obrazovnog rada koristeći suvremene pristupe kroz jačanje profesionalnih kompetencija. Nastojali smo timski rješavati postavljene ciljeve i zadatke, a djeci omogućiti slobodu izražavanja, dogovaranja i stalne suradnje tijekom igre i aktivnosti.

Bitne zadaće koje smo planirali za proteklu godinu odnosile su se na:

- **Unaprjeđivanje procesa praćenja, promatranja i razumijevanja djece te dokumentiranje aktivnosti**
- **Poticanje cjelovitog razvoja djece u godini pred polazak u školu**
- **Unaprjeđivanje provedbe tjelesnih aktivnosti i boravka na zraku u funkciji cjelovitog razvoja djece**

UNAPRJEĐIVANJE PROCESA PRAĆENJA, PROMATRANJA I RAZUMIJEVANJA DJECE TE DOKUMENTIRANJE AKTIVNOSTI

Pedagoške godine 2016/2017 poseban naglasak stavljen je na unaprjeđivanje procesa praćenja i promatranja djece te dokumentiranja tih aktivnosti, u svrhu boljeg razumijevanja djece. Radilo se na praćenju i promatranju interesa djece u odnosu na pripremljena okruženja, djetetovih postignuća, sadržaja aktivnosti i komunikacije djece u aktivnostima, ponašanja djeteta u svakodnevnim aktivnostima (dolazak-odlazak, hranjenje, spavanje...), ponašanja

djeteta u odnosu na određene aspekte ponašanja (agresivnost, povučenost...) te ponašanje djeteta u odnosu na posebne potrebe.

Promatranje se obavlja kako bi se dobila cjelovita slika o razvoju svakog djeteta, o onome što misli i kako dolazi do zaključaka. Također, promatranje nam omogućava kvalitetno planiranje aktivnosti i strategija kojima će se ostvariti postavljeni ciljevi. Praćenje i dokumentiranje temelj je budućeg planiranja odgojno – obrazovnog rada te ako odgajatelj želi djecu aktivno angažirati u procesu učenja, potrebno je planirati aktivnosti i strategije u ovisnosti o interesima i potrebama djeteta. Također, treba biti spreman za stalne korekcije i fleksibilnost u planiranju zbog promjenjivih interesa djece, a u cilju pružanja novih izazova i održavanja njihove uključenosti. Potrebno je nuditi djetetu aktivnosti koje jačaju cjeloviti razvoj te planirati u odnosu na postavljene ciljeve.

Dokumentiranje omogućuje vizualizaciju načina na koji se dijete razvija i uči, djecu se promatra (gleda i sluša) u mnogim situacijama i na mnogo načina kako bi se stvorila što cjelovitija slika o njihovim interesima, aktivnostima, kompetencijama. Također, dokumentiranje omogućuje razumijevanje djece i podršku procesu njihova odgoja i učenja.

Jaslice „Vidici“ ove pedagoške godine poseban naglasak stavili su na razvoj i primjenu različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece i odgojno – obrazovnog procesa. Unaprjeđivanje procesa praćenja, promatranja i dokumentiranja povodilo se s ciljem boljeg razumijevanja djeteta, što pretpostavlja i temelj za razvoj kvalitete kurikuluma.

Jaslice „Vidici“ od 2015/2016 pedagoške godine provode jednomjesečne sastanke pod nazivom **Zajednice učenja**. Osmišljene su kao sastanci učitelja ili odgajatelja unutar jedne škole/vrtića koji u ugodnom okruženju dobrovoljno zajedno rade na poboljšanju vlastite kvalitete rada. Na sastancima se raspravlja o kvaliteti rada, razmjenjuju primjeri dobre prakse, resursi i materijali za rad, gledaju i komentiraju video-snimke koje ilustriraju kvalitetnu praksu, razvijaju planovi za unapređenje rada. Unutar naše ustanove odgojiteljice iz jaslica „Vidici“ prošle su edukaciju *Korak po korak*.

Ovu pedagošku godinu provodile su se Zajednice učenja te raspravljali o temi „*Proces praćenja, promatranja te dokumentiranje aktivnosti*“. Odgojiteljice su tijekom pedagoške godine formirale individualne razvojne mape djece sa različitim oblicima dokumentacije. Razvojne mape sadržavaju dječje likovne radove, izjave, anegdote, bilješke, deskripcije, dječje grafičke prikaze, fotografije, procjene razvojnog statusa djeteta od strane odgojitelja. Osim toga, odgojiteljice su svakodnevno (uz pristanak roditelja), osim fotografijama, pratile djecu u aktivnostima i putem video zapisa. Spomenuti način dokumentiranja odgojno – obrazovnog rada koristio se za kontinuirano propitivanje kvalitete okruženja za učenje, ali je služio i odgojiteljima kako bi osvijestili vlastite odgojno – obrazovne intervencije. Svakodnevno su se putem kratkih individualnih razgovora s roditeljima razmjenjivala međusobna zapažanja, ali i komunikacijskih roditeljskih sastanaka putem kojih je roditeljima prezentiran način rada, uspjesi, postignuća, razvojne mape, daljnji planovi i poticaji.

Na Zajednicama učenja odgojiteljice su imale zajedničke refleksije – analizirale video snimke, diskutirale o individualnim planovima te vlastitim postignućima.

U DV „Šibenska maslina“ održan je 13.12. stručni aktiv na temu „*Praćenje, promatranje i dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada*“. Stručni aktiv održale su psiholog, logoped - defektolog i pedagog. Odgojiteljicama je pripremljena kratka power point

prezentacija putem koje su upućeni što pratiti i promatrati, zašto je važno promatrati i mijenjati dosadašnje načine, zašto nam je dokumentiranje važno i dr. te su navedeni primjeri iz prakse što je to moguće pratiti, promatrati i dokumentirati (na primjeru jezičnog, socio-emocionalnog i motoričkog razvoja, matematike, kreativnosti). Zatim je organiziran je grupni rad po skupinama gdje su odgojitelji podijeljeni u manje grupe te su im postavljena pitanja za rad u grupi - Kako razvijati fonološku svijest (Što očekujete da dijete razvije do kraja pedagoške godine i Navedite aktivnosti i promjene u okruženju za postizanje postavljenog cilja). Odgojiteljice su imale zajedničko vrijeme u grupi za dogovor te poslije zajedničku raspravu. Na kraju stručnog aktiva odgojiteljice su ispunile evaluaciju.

POTICANJE CJELOVITOG RAZVOJA DJECE U GODINI PRED

POLAZAK U ŠKOLU

Poticanjem cjelovitog razvoja djece u godini dana pred polazak u školu nastoji se osigurati optimalne uvjete za razvoj i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će djetetu pomoći u prilagodbi školsko okruženje. Prema Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole (NN 107/2014) glavna zadaća programa predškole, bilo u sklopu redovnog pohađanja vrtića ili posebno organiziranog besplatnog programa je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

U godini prije polaska u osnovnu školu djeca su obvezna pohađati program predškole, koji je besplatan za djecu koja nisu uključena u redovno pohađanje dječjeg vrtića. Ove pedagoške godine u odgojnim skupinama u kojima su uključena djeca predškolske dobi provodio se individualni odgojno – obrazovni rad prilikom kojeg su se radilo na ostvarivanju zadaća i sadržaja predškole. Zbog nedovoljnog broja djece (N=2) koja su pohađala besplatni program predškole nije oformljena posebna odgojno – obrazovna skupina, već su ta djeca integrirana u redovite programe.

Djeca su bila uključena u vrtićke aktivnosti i vodilo se računa da participiraju što je moguće više u istima kako bi realno doživljavali društveni kontekst. Često su s njima bili i roditelji kojima je također to bilo jedno novo iskustvo, spoznaja o tome da njihovo dijete sudjeluje zajedno s drugom djecom u aktivnostima i veselim događajima. Sa svim roditeljima ostvaren je neposredni kontakt i komunikacija s povratnim informacijama o napretku djeteta. Odgojiteljice su zadovoljne postignućima djece i o istima se redovito izvještavalo roditelje djece te su zadovoljne suradnjom. U suradnji s odgojiteljicama, psihologinja je organizirala komunikacijske roditeljske sastanke na temu „Spremnost djeteta za polazak u školu“. Ukupno je održano šest roditeljskih sastanaka u četiri dječja vrtića („Kućica“, „Vidici“, „Jutro“ i „Pčelica“) u razdoblju od listopada 2016. do veljače 2017. godine.

Također, psihologinja je kroz neposredan rad s predškolcima provela trijažu koja je rezultirala identifikacijom djece koja su u pojedinim aspektima „spremnosti za školu“ pokazivala nezrelost. S roditeljima neke djece dogovorena je psihologijska obrada, neki su uključeni u individualan rad, a za manji broj djece savjetovana je odgoda škole. Većina roditelja i stručnjaka u školi bila su suglasna oko odgode. Za jedno dijete roditelj je na vlastitu

inicijativu zatražio odgodu škole. Za 4 djece je izdano mišljenje stručnog tima Ustanove o spremnosti za školu djece koja su išla na prijevremeni upis. Prema mišljenju psihologa 2-oje djece nije pokazivalo potrebnu spremnost za školu, što su roditelji uvažili i odlučili pričekati upis u školu.

Poticanje razvoja kompetencija potrebnih za uspješan prelazak u osnovnu školu najčešće se ostvarivalo u centru početnog čitanja i pisanja. Radilo se na razvoju predčitalačkih i predmatematičkih vještina, razvoju koncentracije, pamćenja, samostalnosti, grafomotorike. Ovaj bitni zadatak u većini slučajeva se realizirao radom na radnim listama za predškolce, uključivanjem djece u aktivnosti i istraživanja odabrane tematike, slobodom u iskazivanju vlastitih ideja i mišljenja te poštivanjem individualnosti i fleksibilnosti.

Od strane Hrvatskog matematičkog društva tradicionalno je i ove godine organizirana „Večer matematike“. Održana je 01. prosinca 2017 god. te su na razini DV „Šibenska maslina“ bila uključena djeca u godini prije polaska u osnovnu školu. Tijekom pedagoške godine odgojiteljice su s djecom svakodnevno radile i pripremale materijale za spomenutu večer. Za djecu i roditelje pripremljeni su raznolike matematičke aktivnosti, društvene igre s elementima matematike te radni listići s matematičkim zadacima. *Večer matematike* organizirana je kao interaktivna radionica u kojoj su sudjelovala djeca, roditelji i odgojitelji.

UNAPRJEĐIVANJE PROVEDBE TJELESNIH AKTIVNOSTI I BORAVKA NA ZRAKU U FUNKCIJI CJELOVITOG RAZVOJA DJECE

Kao i prethodnih godina, cilj je bio nastaviti unaprjeđivati zadovoljavanje potrebe djece za kretanjem i tjelesnim aktivnostima, primjenjivati sigurnosni program i standarde kvalitete tijekom boravka na zraku. Bitne zadaće u sklopu ostvarivanja ovog cilja odnose se na provedbu svakodnevne jutarnje tjelovježbe i strukturiranih tjelesnih aktivnosti, ali i boravljenje na zraku, unaprjeđivanje motoričkih sposobnosti i njegovanje navika zdravog življenja.

Svakodnevno se u svim odgojnim skupinama provodi jutarnja tjelovježba koja predstavlja razne vježbe putem kojih djeca razgibavaju organizam. Jutarnja tjelovježba provodi se na različite načine (npr. ples, pričanje priče pokretima) u svrhu zadovoljavanje dječje potrebe za kretanjem.

DV „Šibenska maslina“ djeci nudi osim redovitih programa i posebne specijalizirane programe, među kojima je i redoviti program obogaćen sportskim sadržajima. Opći cilj ovog program je cjeloviti razvoj djeteta u svim područjima razvoja, poticanje pravilnog rasta i razvoja uz uvažavanje individualnih mogućnosti i potreba svakog djeteta. Iz navedenog općeg cilja proizlaze i 4 specifična cilja:

- Poticaj djetetova razvoja, funkcionalnih i motoričkih sposobnosti kroz naglašene sportske aktivnosti i sadržaje
- Usvajanje vještina, navika i znanja koje dijete razvija u tjelesnim aktivnostima
- Pozitivno usmjeravanje vrijednosnog sustava i motivacije djeteta
- Pобољшanje zdravstvenog statusa te utjecaj na korekciju tjelesnih deformacija.

Redoviti program obogaćen sportskim aktivnostima organiziran je u okviru 10-satnog programa uz trening 3 puta tjedno s vanjskim suradnikom, prof. kineziologom Mariom Maladom.

Program sačinjava 9 programskih cjelina (hodanje i trčanje; poskoci, skokovi i preskoci, bacanje, hvatanje, gađanje, vođenje lopte; puzanje, provlačenje i penjanje; dizanje i nošenje; vučenje, potiskivanje i vješanje, kotrljanje i kolutanje; ples te igre).

Tijekom pedagoške godine ostvarena je jako dobra suradnja s roditeljima djece polaznicima ovog programa putem individualnih razgovora, roditeljskih sastanaka, tematskih radionica, prezentacijskih treninga i dr.. Također, svake godine kao sastavni dio realizacije programa planira se suradnja s vanjskim ustanovama te su u sklopu toga organizirane posjete sportskim klubovima, praćenje sportskih događaja, susreti sa sportašima i trenerima, prisustvovanje treninzima pojedinih sportskih momčadi. U pedagoškoj godini 2016/2017 djecu su posjetili gimnastičari iz *Gimnastičkog kluba Dišpet*, dok su djeca bila u posjeti farmi konja *Happy horse* gdje su jahali i igrali igre na otvorenom, *Hrvačkom klubu Šibenik* te *Plivačkom klubu More*.

Boravak na otvorenom, na svježem zraku ima pozitivan utjecaj na cjeloviti psihofizički razvoj djeteta. Boravak na otvorenom moguć je u svim godišnjim dobima te u skoro svim vremenskim uvjetima. U DV „Kućica“ provodila se projektna aktivnost „Svaki dan u svim vremenskim uvjetima“. Djeca iz mješovite vrtičke skupine svakodnevno su boravili izvan vrtića u šetnji. Na igralištu kod sportske dvorane provodili su opće pripremne vježbe, igre s loptom, igre s pjevanjem, razgibanje. Tijekom šetnje djeca su učila i pravila u prometu, pravila lijepog ponašanja, kako hodati u paru i sl. Izlasci iz vrtića organizirani su u svim vremenskim uvjetima osim u slučaju jake kiše i vjetra.

U organizaciji Grada Šibenika, Hrvatskog olimpijskog odbora i Sportske zajednice Grada Šibenika na terenima sportskog centra „Ljubica“ u Crnici održana je 16. Olimpijada dječjih vrtića. Na tradicionalnoj Olimpijadi sudjelovala su djeca iz svih dječjih vrtića. Nekoliko tjedana prije djeca su se podijelila u discipline i vježbali sa odgojiteljem koji je zadužen za tu disciplinu. Djeca su podijeljena u nekoliko ekipa te su se natjecala u 5 disciplina: mali nogomet u muškoj i ženskoj konkurenciji, bacanje loptice, skok u dalj, trčanje na 50 metara i štafeta 4x25m (trčanje). Cijela manifestacija je jako dobro zamišljena i ima za cilj razvijati sportski duh kod djece te osjećaj zajedništva..

Povodom Dana Grada Šibenika, 29. rujna 2016. godine, u sklopu projekta „Grad Šibenik-prijatelj djece“, Grad Šibenik, u suradnji s Društvom naša djeca Šibenik, Javnom ustanovom športski objekti Šibenik, osnovnim i srednjim školama grada Šibenika i gradskim vrtićima, organizirao je akciju „Trka za moj grad“. Trčanjem po prirodi u Park šumi Šubićevac šibenski mališani i učenici proslavili su blagdan sv Mihovila.. Dječji vrtić Šibenska maslina odazvao se akciji te su sudjelovala djeca predškolskog uzrasta (N=50). Djeca su na poklon dobila prigodne majice te pelene za dječji vrtić. Dječak iz DV „Vidici“ osvojio je 3. mjesto u utrci. U ovoj akciji ostvarila se dobra suradnja s između dječjeg vrtića, odgojitelja i roditelja.

„Sportovi našeg grada“ naziv je projektne aktivnosti u kojem su sudjelovali DV „Vidici“ i DV „Jutro“. Tijekom cijele pedagoške godine djeca su upoznavala različite vrste sportova, učila pravila pojedinih sportova, izrađivali plakate na temu sporta, međusobno razmjenjivali vlastita sportska postignuća, rješavali zagonetke vezano za sport i sl. Također, organiziran je posjet gimnastičara iz *Gimnastičkog kluba Dišpet* iz Šibenika u dječji vrtić. Prilikom tog posjeta djeci su demonstrirane neke gimnastičke discipline te imali priliku upoznati gimnastičare i postaviti pitanja. Djeca su u sklopu sportskih aktivnosti bila i u posjetu *Plivačkom klubu More* na bazenu u Crnici te *Hrvačkom klubu Šibenik* u Sportskoj dvorani Miminac.

Ostale projektne aktivnosti u 2016/2017 pedagoškoj godini

DV „VIDICI“ – potkrovlje – vrtičke skupine

*Projektna aktivnost: **Knjiga – izvor znanja***

Početkom pedagoške godine odgojiteljice su potaknute zatečenom situacijom u odgojnoj skupini odlučile započeti sa projektnom aktivnosti – *Knjiga – izvor znanja*. Naime, nakon korištenja slikovnica djeca su ih ostavljala bačene i ne pospremljene na podu sobe, često puta i pokidane, gazili bi po njima ili ih zaobilazili.

Tijekom trajanja projekta djeci se u odgojnoj skupini intenzivnije čitalo, a djeca su upoznata s karakteristikama slikovnice (odnos slika, tekst, autor, ilustrator, izdavač) i analizom tiska (naslovnica, broj stranice, red u tekstu, rečenica...). Organizirani su susreti djece i književnika u vrtičkom okruženju, susret s voditeljicom dječjeg odjela Gradske knjižnice J. Šižgorić u vrtiću, posjete Gradskoj knjižnici, posjet Muzeju i Državnom arhivu grada Šibenika.

Također, slikovnice su premještene na police kako bi bile djeci dostupnije, s djecom su se izrađivale didaktičke igre za razvoj čitačkih vještina (pokrivaljke, slagalice, memory), djeca su smišljala vlastite priče, pisali stihove. Cilj je bio približiti djeci književno stvaralaštvo te razvijati ljubav i želju za slušanjem, pregledavanjem, prepričavanjem priča, slikovnica, enciklopedija te drugih oblika književnog stvaranja (stihovi, basne, zagonetke, poslovice...).

Na kraju pedagoške godine neka od postignuća su: djeca su naučila pravilno koristiti slikovnicu, lakše verbalno izražavaju svoje osjećaje i misli, imaju bogatiji rječnik, pokazuju povećani interes za pisane riječi, aktivno sudjelovanje roditelja u programskim aktivnostima.

DV RADOST I DV PČELICA – vrtičke skupine

*Projektna aktivnost: **Bunje***

U suradnji sa Muzejom grada Šibenika i etnologom gosp. Jadranom Kalom organiziran je izlet za dvije vrtičke skupine na Srimu. Djecu je na odredištu dočekao gosp. Kale, pješačili su i uživali u prirodi da „Domaćinove bunje“ koju su pobliže pogledali iznutra i vani. Saznali su kako su nastale bunje, čemu su služile, tko je izgradio Domaćinovu bunju (najveća bunja u Hrvatskoj), kako se slagalo kamenje te crtali olovkama bunju i suhozide. Posjetili su izložbu Boška Fržopa pod nazivom „Prijatelji suhozida“ u Muzeju rada Šibenika te za likovni natječaj djeca su crtala olovkom, ugljenom i drvenim bojicama likovne radove na temu „Bunje“. Također, djeca su doma u novinama tražila članke ili slike o bunjama i suhozidima, u vrtiću su razgovarali kako izgleda unutrašnjost bunje, čemu su služile udubine na zidu, crtali likovne uratke na temu bunje i suhozid, gradili bunje od stiropora.

DV JUTRO – vrtička skupina

*Projektna aktivnost: **Čarolija glazbe***

Ove pedagoške godine vrtička skupina DV „Jutro“ u suradnji s posebnom skupinom odlučili su posebno se baviti glazbom. To je uključivalo aktivnosti pjevanja, samostalnog izvođenja pjesama (npr. Mikrofon je tvoj), slušanje raznih pjesama na CD-u, jutarnje razgibavanje uz glazbu, upoznavanje s kasetama, kazetofonom, mikrofonom i dr. Posebnu pozornost djeca su posvetila učenju melodije i stihova pjesma s obzirom na tematsko razdoblje, pa su tako uvježbali pjesmu i pokrete za pjesmu „Snjegović“ (zima), „Pobijedit će ljubav“ (Valentinovo“), „Bojana jaja“ (Uskrs). Djeca su se

upoznala sa šušalicama, udaraljka, zvončićima i još nekim instrumentima (Mali orkestar). U suradnji s djecom iz posebne skupine igrali su igre s pjevanjem („Mi smo djeca vesela“, „Boc boc iglicama“, „Ide maca oko tebe“).

DV KUĆICA – vrtićka skupina

Projektna aktivnost: Biljke

Ove pedagoške godine u DV Kućica započeli su projektnu aktivnost pod nazivom *Biljke* koju su podijelili na voće, povrće, stabla, cvijeće i ljekovito bilje. U sklopu aktivnosti djeca su napravila podjelu biljki s obzirom na vrste, u enciklopedijama čitali interesantne podatke o biljkama, igrala neke igre koje su bile povezane s biljkama (memory, rebusi), zatim čitali su priče o biljkama (Plava jabuka, Tri jabuke, Zdrava hrana, Gost u šumi,), crtali i oslikavali biljke, izrađivali postere, albume, kolaže i herbarije, istraživali mirise, izrezivali sličice iz novina. Također, posjetili su tržnicu gdje su razgledavali i imenovali voće i povrće. Djeca su naučila podjelu biljka na vrste, prepoznati i imenovati različite vrste biljaka, kako koje voće miriše, praviti limunadu i sl.

DV KUĆICA, DV VIDICI – vrtićka skupina

Projektna aktivnost: Zubi

U sklopu projektne aktivnosti pod nazivom Zubi djeca su imala priliku upoznati se sa zanimanjem stomatolog. Naime, u DV „Kućica“ su u posjet došla 3 stomatologa iz Dental centra Dubravica te su im pričali o zubima, kako ih održavati te obavili pregled zubi. Djeca su nakon posjeta stomatologa i pregleda zubi crtali na temu Zubi. Također, gledali su film „Gric i Grec“ o bakterijama koje se u ustima hrane ostacima hrane te su tako ponovili svoje znanje o važnosti održavanja oralne higijene.

DV „Vidici“ ostvarili su suradnju i sa zdravstvenom voditeljicom Danijelom Storić na projektnoj aktivnosti vezanoj za zube. Zdravstvena voditeljica djeci je objasnila zašto je važno brinuti o higijeni zubi, koliko često i kako trebamo prati zube, zašto je važno posjetiti stomatologa i sl. Djeca su slušala pjesme o zubima (npr. Got my toothpaste), čitali slikovnice (Nasmiješi se, posjet zubaru), razgovarali su o tome kako peru zube, crtali zube i dr. Sva djeca su donijela u vrtić četkicu i pastu za zube te svakodnevno prali zube.

DV KUĆICA – vrtićka skupina

Projektna aktivnost: Šibenske tradicijske igre

Prošle pedagoške godine svi vrtići obilježavali su 950 godina grada Šibenika te su sudjelovali u projektu „I ja sam 950“. Stoga su se ove godine u DV „Kućica“ odlučili su posebnu pozornost posvetiti tradicijskim igrama. Tijekom prošle pedagoške godine te nastavkom ove djeca su uvježbavala neke stare šibenske pjesme, posebno pjesmu „Oj Dobriću“. U vrtiću ih je posjetio KUD „Šuštin“ koje su im otplesale šibensko kolo te otpjevale pjesmu „Oj Dobriću“. Djeca su zajedno sa Šuštinama pjevali i učili plesati kolo, naučili su što znači šuštin (kopča na ženskoj nošnji), proučavali su nošnje koje su odjenule članice udruge. Također, posjetili su trg Dobrić, gledali fotografije Šibenika nekada i sada, slušali su priču „Čikin Križić“, slušali CD s pjesmama o Šibeniku. U vrtiću ih je posjetila baka jedne od djevojčica iz skupine koja im je pričala kako se nekad igralo - tradicionalne igre s pjevanjem (npr. Školica), pokazala tradicionalne igračke (krpena lopta, lutke..) te su tijekom pedagoške godine crtali nošnje i čipku, učili brojalice, poslovice, igre, pjesme te slušali o nekim narodnim običajima i načinu života. Djeca su bila jako kreativna te su uz pomoć odgojiteljica izradila i trg Dobrić i šibensku kapu. Za Dječju TV HLAPIĆ djeca su u narodnim nošnjama otplesala šibensko kolo „Oj Dobriću“.

DV PČELICA - vrtička skupina

Projektna aktivnost: Moj grad

U sklopu projektne aktivnosti pod nazivom Moj grad djeca su prilikom šetnji ulicama grada Šibenika učili o gradu, posjećivali znamenitosti Grada Šibenika. Crtali su i likovno se izražavali na temu grada (Grad Šibenik i kamene kuće, šibenska kapa, šibenske „škure“), slušali pjesme o gradu (npr. Šibenik je to, Šibenska balada), čitali slikovnice (Npr. Moj grad), istraživali specifičnosti o gradu Šibeniku. Bili su u posjeti spomeniku poginulim braniteljima te su zapalili svijeću, na izložbi topova sa Žirija koji su obranili Šibenik, obilježili su Dan ratne mornarice odlaskom na šibensku rivu gdje su se slikali sa predsjednicom Republike Hrvatska. U svakodnevnim aktivnostima učili su o gradu u kojem žive.

DV JUTRO, DV KUĆICA I DV PČELICA - vrtičke skupine

Projektna aktivnost: Eko teme

Djeca iz DV „Pčelica! su prilikom razgovora od stablima, što stablo pije, ima li stablo srce i sličnim temama došli na ideju da prilikom izlazaka iz vrtića pronađu „njihovo stablo“. Odabrali su jedno veliko stablo te su ga zajednički grlili, opisali, promatrali, crtali. U vrtiću su formirali kutak za ekologiju. Razgovarali su o pravilnom odnosu prema okolišu (Ne bacaj papir na pod, Ne gazi cvijeće), čitali su priču „Drvo ima srce“, rješavali zagonetke na temu „Šuma“ i „Stablo“, čitali enciklopediju „Šuma i šumski svijet“. Djeca su samostalno došla na ideju da od novinskog papira i kolaža naprave stablo, zatim odijelo za čuvara prirode te plakat Eko – patrola. Samostalno su pronalazili sličice, crtali, izrezivali, istraživali, pisali zadatke i sl. Vodili su dnevnik pod nazivom „Naše stablo kroz godišnja doba“. Posebnu pozornost u sklopu Eko tema posvetila se recikliranju i odlaganju otpada. Roditelji su se uključili u ovaj projekt te su donosili slike onečišćene prirode, enciklopedije te potrepštine koje su potrebne u vidu dnevnih priprema u sklopu ove aktivnosti. U sklopu aktivnosti povodom Dana planeta Zemlje izradili su kulise na temu Čisti grad i Livada, izradili su lutke na štapu – grad, mrav, puž i zec te izrada malene kutije s eko-porukama (Čuvajmo šume, Spasimo delfine), koje su djeca dijelila prolaznicima. U vrtić su došla djeca iz osnovne škole J. Šižgorić i izveli predstavu „Planet Zemlja“

DV „Kućica“ i DV „Jutro“ također su se bavili eko temama ove pedagoške godine. U suradnji sa Gradskom čistoćom dobili su novčane donacije i donacije u obliku stabla masline koju su zasadili u dvorište vrtića. Svakodnevno su u dvorištu vrtića sadili cvijeće, uređivali vrt, razgovarali o odlaganju otpada, sakupljali kamenje, čupali travu, okopavali, odgojiteljice rezale masline, djeca skupljala grane. Roditelji su bili također uključeni te su donosili sadnice autohtonog bilja, pomogli u akciji bojanja ograde, donosili potrošni materijali koji je bio svakodnevno potreban u sklopu eko tema. Djeca su prilikom svakodnevnih aktivnosti čitala slikovnice „Pismo iz Zelengrada“, „Rođendan bez smeća“, „Čuvari prirode“, „Vrtlarstvo za djecu“ i druge te s odgojiteljicama razgovarali koliko dnevno pravimo smeća – papira i plastičnih čaša, kako razvrstavati otpad, pravili kutije za otpad u sobi (Papir i plastika), pričali o recikliranju i kako će otpad koji skupe u vrtiću nositi u posebne reciklažne kontejnere.

U sklopu aktivnosti povodom Dana planeta Zemlje održana je svečanost u DV „Kućica“ te su djecu posjetili predstavnici Gradske čistoće i gradonačelnik Ž. Burić. Djeca su se predstavila nizom aktivnosti: igrokaz „Dvije vreće za smeće“, likovne aktivnosti te prigodne pjesmice. Za poklon vrtić je dobio prigodne poklone: dječje kante za razvrstavanje plastike i papira, edukativne slikovnice „Čuvari prirode“ te komposter za dvorište.

5. 2. Zaštitno preventivni programi u radu s djecom

Cilj provedenih aktivnosti u području zaštitno preventivnog programa bio je:

- razvijanje pozitivne unutarnje djetetove snage i potencijala koji vode zdravom načinu života, etički i ekološki prihvatljivom načinu ponašanja za život u zajednici.
- zaštita djeteta od ometajućih i ugrožavajućih čimbenika (razvojnih, odgojnih, situacijskih)
- prevencija potencijalno rizičnog ponašanja djeteta koji mogu negativno djelovati na njegov sadašnji i budući život, s naglaskom na komunikaciju i interakciju djeteta s drugom djecom i odraslima koji brinu o njemu.

U okviru zaštitno preventivnog programa u radu s djecom proveli smo raznovrsne brojne aktivnosti. Poduzeli smo značajne mjere u području sigurnosti djeteta u smislu osiguranja sigurnosti u prostoru gdje djeca borave. Od ove pedagoške godine izrađen je **Kućni red** Ustanove koji propisuje mjere sigurnosti, zdravstvene zaštite te prava i odgovornosti djelatnika i roditelja.

Neke od akcija bile su usmjerene i na sigurnost u vanjskim prostorima – kvartovskim igralištima uz vrtić, što je podržano, ali na žalost ništa se nije u tom smislu poduzelo, popravak oštećenih sprava na igralištu koja nisu sigurna i dalje su opasnost za djecu.

Proveden je program iz **Nacionalne edukacije djece u području zaštite i spašavanja**. Edukacija djece po vrtićima realizirana je kroz mjesec ožujak ove godine, a proveli su je članovi Odjela za preventivu i planiranje iz Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

U odgojno obrazovnom radu s djecom radilo se na samostalnosti djece u smislu samozaštite kao i brige za druge. Posebno u području zaštite mentalnog zdravlja djece, odgojitelji i članovi stručne službe značajno su se angažirali u stručnom radu za očuvanje i osnaživanje mentalnog zdravlja djeteta. Cilj takvih aktivnosti bio je osvijestiti i pripremati djecu na poteškoće s kojima se mogu suočiti, u zdravstveno- sigurnosnom i socijalnom aspektu razvoja.

Svjesni koliko je važno postavljanje granica u odgoju, tim procesom učenja započinjemo već od najranijih dana, što znači da su već u jaslama odgojitelji s djecom na primjeren način radili na tome, točnije radilo se na razvijanju samoregulirajućeg ponašanja.

U okviru odgoja za ljudska prava, s djecom se radilo na razvoju pozitivne slike o sebi, poticaju razvoja emocionalne inteligencije, suradnje i nenasilnom rješavanju sukoba, odgoju i obrazovanju za okoliš i održivi razvoj, sigurnosti u prometu.

Djeci smo pomagali i utjecali na njihov razvoj u uspostavljanju samokontrole, i izgradnji i jačanju samopoštovanja kroz projekte oblike rada.

5.3. Rad obogaćenih i posebnih programa

5.3.1. Redoviti program obogaćen dramsko-scenskim sadržajima

Specifični programski ciljevi i zadatci ovog programa ostvareni su kroz poticanje djetetovog govornog (dijaloškog i monološkog govora), podržavanje kreativnog i slobodnog izražavanja pokretom, gestom, mimikom i bojom glasa, poticanje razvoja pažnje i pamćenja, utjecanje na sposobnost zamišljanja i uživljanja.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- prostor dnevnog boravka djece nadopunio se kroz godinu novim lutkama, kostimima i scenama koje su korištene za lutkarske igre i dramatizacije
- izrada zmaja lutke sv. Mihovila od kutijica (papirnata ambalaža) za dramatizaciju „Borba sv. Mihovila i zmaja“
- izrada glava s Katedrale od stiropora i loptica
- izrada pekarskih proizvoda od vode, brašna i soli za pekarski kutić (Dani kruha)
- izrada bundeve - izrezati, očistiti, izvaditi koštice, izrada plašta i kape od lišća, lutke od povrća za lutkarsku igru „Povrćijada“
- izrada zvjezdica, Pahuljice (papirnati tuljci, tempere) za igrokaz „Zvezdani razgovor“
- izrada didaktičke igre (sličice životinja, predmeta, biljaka) „Na slovo“
- izrada kuće za predstavu, stabla od kartona, scenskih pomagala, šivaće mašine, ormarića za cipele, Mace papučarice za lutkarsku igru „Maca papučarica“
- izrada lutaka Pahuljice i Snjegovića od brašna i soli za lutkarsku igru „Zaljubljena pahuljica“)
- izrada maski za Ples pod maskama (kosa od vune, bojanje lišća od spužve..)
- izrada lutki na štapu za predstavu „Bubamara traži prijatelja“
- stvaranje nove predstave“ Poruka u boci“, te dramatizacija za Dan planeta Zemlje, izrada brodove od otpadnog materijala
- izrada i oslikavanje platnenih torbi u sklopu projekta „Naše borše“
- izrada zadataka, pečata i diploma za Večer matematike

Suradnja s roditeljima ostvarena je kroz svakodnevna izmjenu informacija o aktivnostima koje su provođene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima. Roditelji su donosili i prikupljali materijale za dramske izvedbe (sredstva za bojanje, sredstava i materijala za lijepljenje tkanine, materijale za izradu lutaka), neoblikovani materijal (plastika, kartonske ambalaže i sl.) te sudjelovali u izradi lutaka i paravana na kreativnim radionicama u vrtiću. Pružili su pomoć oko prijevoza rekvizita za predstavu.

Suradnja s vanjskim čimbenicima

- Grad Šibenik – sudjelovanje u manifestaciji „Trka za moj grad“; sudjelovanje djece u karnevalskoj gradskoj povorci; sudjelovanje na Maloj olimpijadi
- Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik - uspješna suradnja s voditeljicom Centra za vizualnu kulturu djece i mladih Zdenkom Bilušić te s voditeljicom Dječjeg odjela

Gradske knjižnice Marinom Šimić – nekoliko posjeta knjižnici kroz pedagošku godinu (Darujemo knjigu, Čitamo im priče)

- Posjet izložbi „Likovno djelo u percepciji slijepih osoba“
- Suradnja sa Gradskom čistoćom za Dan planeta Zemlje, druženje i nastup sa lutkarskom igrom „Poruka u boci“
- Posjet bazenu u Crnici – sat plivanja sa trenerom (u sklopu nastavka projekta Sportovi našeg grada)
- Posjet štíćenícima Cvjetnog doma dramatizacija igrokaza „U noći sv. Nikole“ i „Dvije pahulje“
- Suradnja sa Glazbenom školom I. Lukačić
- Muzej grada Šibenika – „Bojamo bojanku muzeja“, izložba „Tradicionalne igračke“; posjet izložbi „Šibenice ti si stina“ povodom Dana grada Šibenika

Javna prezentacija programa

- ožujak, 2017.g.: Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku, obilježavanje dana lutkarstva - lutkarska igra „Maca papučarica“
- lipanj, 2017.: Gradska knjižnica J. Šižgorić – izložba likovnih radova „Naše borše“ (u suradnji sa DV Radost), te izvedba kratkog skeča „Naše borše“
- travanj, 2017. : DV Kućica – izvedba predstave u sklopu Dana planeta Zemlje „Poruka u boci“

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz fotografije, snimke (CD i DVD), dječje crteže, izjave, albume nastanka predstave, letke za lutkarske igre

5.3.2. Program katoličkog vjerskog odgoja

Specifični programski ciljevi i zadatci: u protekloj pedagoškoj godini odgojitelji su njegovali i razvijali religioznu dimenziju djeteta, osposobljavajući ga (primjereno njegovoj dobi) za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota Evanđelja u odnosu na sebe, drugoga i na poseban način prema Bogu kao dobrom Ocu i Stvoritelju. Pobuđivali su dječje potencijale u svim područjima, posebno metodom stvaralačkog pripovijedanja i izražajnog čitanja biblijskih i književno-umjetničkih tekstova za predškolsku dob. Kroz svakodnevne aktivnosti razvijali su vrednote povjerenja, zahvalnosti, darivanja, suosjećanja i suradnje s bližnjima. Ovi i ciljevi i zadatci ostvareni su kroz tematske cjeline: „Stvoreni svijet i stvorenja u njemu“, „Kraljevstvo Božje“, „Božić – radost Isusovog dolaska na svijet“, „Isusovo djetinjstvo i život“, „Otkrivanje tajne života“, „U znaku vode i svijetla“, „Majka – moja i Isusova“ te „Crkva – moja kršćanska zajednica“.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- kontinuirano obogaćivanje i izmjenjivanje sadržaja vjerskog kutića prema tematskim cjelinama
- novi didaktički materijali i namještaj
- kreiranje raznih postera, liturgijskog i adventskog kalendara, izrada čestitki salvetnom tehnikom, uređenje panoa

- izrada jaslica i adventskih vijenaca u skupini, izrada didaktičkih materijala: štapnih lutki, puzzli, memory kartica, labirinta i origamija sa likovima koji prate liturgijsku godinu i /ili su dio projekta u skupini,
- kreiranje blagdanskih aranžmana na radionicama za roditelje

Suradnja s roditeljima: ostvarivala se kroz suradnju i učešće u obogaćivanju centara SDB, sudjelovanje u projektima, sudjelovanje u vanjskim manifestacijama i vjerskim događajima - „Mali Mihovil, procesija za blagdan sv. Mihovila, aktivnim sudjelovanjem na kreativnim radionicama, pomoći u organizaciji izleta te sudjelovanje u humanitarnim akcijama. Roditelji su sudjelovali i u ukrašavanju perivoja R. Visianija (radovima koji su djeca izradila u sklopu božićnih aktivnosti), u provedbi Večeri matematike te zajedničkom posjetu farmi Happy Horse (DV „Vidici“). U DV „Kućica“ organizirano je bojenje ograde u popodnevnim satima gdje su roditelji aktivno sudjelovali.

Suradnja s vanjskim čimbenicima: Nastavljena je suradnja s Katehetskim uredom Šibensko-kninske biskupije, s Biskupskim ordinatorijem
Ostale suradnje ostvarene su s: Osnovnom katoličkom školom, s župnikom crkve sv. Petra na Vidicima, fra Ivanom Penavom, Glazbena škola „Ivana Lukačića“, Muzej grada Šibenika, Gradskom knjižnicom „Juraj Šižgorić“, Cvjetni dom za starije i nemoćne, Gradska čistoća Šibenik, Javna vatrogasna postrojba Šibenik, Caritas župa sv. Petra na Vidicima, Policijska uprava Šibensko-Kninska, Pjevačka udruga Šuštine, Nacionalni park Krka – organizacija izleta na slapove Krke (vožnja brodom, upoznavanje sa "kovačijom", tkalačkim stanom)

Javna prezentacija programa:

- proslava s Ocem biskupom u Katedrali sv. Jakova „Mali Mihovil“ (pjesma i ples u čast sv. Mihovilu – „Isus u jutro“)
- proslava blagdana sv. Mihovila (sudjelovanje u procesiji roditelja i djece s odgojiteljima)
- Katolička osnovna škola - sudjelovanje DV „Vidici“ na božićnoj priredbi „Osvijetlimo put do jaslica“ (pjesma „Narodi nam se“) te DV „Vidici“ i DV „Kućica“ na priredbi povodom Majčinog dana „Majka – srce obitelji“ (pjesma „Uh koliko volim mamu“); likovni natječaj o blaženoj Hozani Kotorskoj; „Mihovil od kamena“ osvojio je 1. mjesto u kategoriji vrtića.
- promocija slikovnice „Naš grad u našem naručju“ u Gradskoj knjižnici

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz foto zapise, izjave djece, dječji radovi, poster, edukativni i informativni materijali za roditelje.

5.3.3. Program ranog učenja engleskog jezika-model C

Specifični programski ciljevi i zadatci: ostvareni su kroz tematske cjeline: „Friends of nature“, „Valentine's day“, „St. Patrick's day“, „Mother's day“, „Father's day“, „Thanksgiving day“,

„Halloween“, „Autumn“, „Easter“, „X-mas“, „Summer“, „Graduation party“ te razne pjesmice i priče obrađene na engleskom jeziku.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- Izrađeni su posteri i plakati na engleskom jeziku, kao i priče u slikama, fleshcards (slikovne kartice), memory, rječnici vezani uz tematske cjeline
- Izrada kapa za svetog Mihovila u sklopu nastavka projekta „I ja sam 950“
- Obogatili su se postojeći centri aktivnosti – shop, haircut corner, corner for art activities, autumn corner, Halloween corner, Christmas corner, St. Patrick corner, Valentines day corner, centar maškaranja, spring corner.

Suradnja s roditeljima

- Svakodnevna izmjena informacija o aktivnostima koje su provođene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima,
- Roditelji su tijekom pedagoške godine donosili materijale na engleskom jeziku
- Sudjelovanje na božićnoj kreativnoj radionici, Večer matematike te na završnoj svečanosti „Graduation party“

Suradnja s vanjskim čimbenicima:

- općina Primošten – DV „Bosiljak“ (jutarnji program spec. engleskog jezika) – razmjena pisama, posjet vrtiću
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje – 2. mjesto u županiji u kategoriji vrtići (Što su prirodne katastrofe)
- Gradska knjižnica - promocija slikovnice „Naš grad u našem naručju“
- Grad Šibenik – sudjelovanje u manifestaciji „Trka za moj grad“; sudjelovanje djece u karnevalskoj gradskoj povorci; sudjelovanje na Maloj olimpijadi

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz fotografije, postere, plakate, izjave djece, crteže, albume i rječnike.

5.3.4. Redoviti razvojni program obogaćen športskim aktivnostima

Specifični programski ciljevi i zadatci: upoznavanje djece sa različitim sportovima, spoznavanje specifičnosti pojedinog sporta kroz igru i vođeno vježbanje, posjete sportskih klubova te upoznavanje sportaša i otkrivanje zanimljivosti vezanih uz specifičnosti života sportaša, treninzi na otvorenom.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- nova didaktička sportska oprema koja se koristila na treninzima
- posteri i plakati na temu „Sportovi grada Šibenika“
- učenje pravila u gimnastici, plivanju i vaterpolu - izrada postera

Suradnja s roditeljima:

- Svakodnevna izmjenjena informacija o aktivnostima koje su provođene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima
- Suradnja s mamom djeteta iz skupine koja je po zanimanju stomatolog (kako se pravilno peru zubi, vježba na zubalima)
- Kreativna božićna radionica – izrada božićnih ukrasa za ukrašavanje parka
- Roditelji su tijekom godine imali priliku dva puta promatrati trening djece s prof. Maladom i odgojiteljicama (prezentacijski trening)

Suradnja s vanjskim čimbenicima

- Posjet Happy horse“ - jahanje i igre na otvorenom
- Gimnastički klub Dišpet – dolazak gimnastičara u vrtić
- Plivački klub More – odlazak na bazen u Crnici
- Savez sportova Grada Šibenika
- Hrvачki klub Šibenik
- Glazbena škola I. Lukačića
- Grad Šibenik – sudjelovanje u manifestaciji „Trka za moj grad“; sudjelovanje djece u karnevalskoj gradskoj povorci; sudjelovanje na Maloj olimpijadi
- Muzej grada Šibenika – izložba „Stare igračke“; edukativna radionica „Oboji me“
- Nacionalni park Krka – organizacija izleta na slapove Krke, vožnja brodom, upoznavanje sa "kovačijom“, tkalačkim stanom..

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz postere s fotografijama, crtežima, izjavama djece o doživljajima iz posjeta klubovima, kao i sa svih događanja u kojima su sudjelovali.

5.4. Program javnih potreba

5.4.1. Posebni program za djecu s teškoćama u razvoju – 1 odgojna skupna u DV Jutro

U pedagoškoj godinu 2016./2017. u posebnu skupinu u 7-satni program bilo je uključeno 4 djece s teškoćama u razvoju. Skupina u kojoj se ostvaruje posebni program za djecu s teškoćama u razvoju je u sastavu dječjeg vrtića „Jutro“. U ovom vrtiću borave i tri skupine djece redovitog programa pa djeca svakodnevno sudjeluju u zajedničkim aktivnostima i igri sa vršnjacima iz tih skupina. Ovaj način rada i boravka djece je integrativni / inkluzivni i omogućava zajedničke aktivnosti i komunikaciju djece što značajno pridonosi razvoju socijalnih kompetencija djece s teškoćama i razvijanju pozitivnih stavova djece iz redovitih skupina .

Tabela 1: Djeca s teškoćama u razvoju uključene u poseban program (posebna skupina)

VRSTA TEŠKOĆE	BROJ DJECE	NALAZ I MIŠLJENJE PRVOSTPANSKOG TIJELA VJEŠTAČENJA
VIŠE VRSTA OŠTEĆENJA UZ DOMINANTNE TEŠKOĆE AUTISTIČNOG SPEKTRA	4	4
Ukupno	4	4

Specifični programski ciljevi i zadaci

U skladu općim i specifičnim ciljevima odgojno obrazovnog rada posebnog programa (poticanje cjelokupnog razvoja, poboljšanje socijalnih vještina, komunikacije i ponašanja) planirao se i provodio individualizirani, individualni i grupni program rada. Planirane su razvojne zadaćene način primjeren svakom djetetu, njegovim mogućnostima i individualnim potrebama s ciljem poboljšanja cjelokupnog razvoja.

Način ostvarivanja

- S djecom su neposredno radile 2 odgojiteljice. U radu skupine su sudjelovali stručni suradnici defektolog/logoped, psiholog, pedagog i zdravstvena voditeljica Ustanove. Stručni suradnici su radili individualno s djecom prema svom planu i programu i zajedno s odgojiteljima pratili razvoj i potrebe djece i planirali IOOP.
- Prilagođeno je i strukturirano okruženje u skupini radi osiguravanja razvojnih poticaja i osiguravanje prostora za opuštanje, nabavljen novi namještaj, didaktika i sredstva za senzornu stimulaciju
- Ostvarivanje inkluzije provodilo se kroz suradnju svih skupina DV Jutro - kontakti s vršnjacima iz redovitih skupina radi boljeg socijalnog funkcioniranja
- Svakodnevno se poučavalo funkcionalnim vještinama
- Poticao se razvoj komunikacije - uz prirodne poticaje razvoja komunikacije (Marte meo metoda, Floor time, Alternativno augmentativna komunikacija AAC...), primjenjivani su vizualni poticaji kao mogućnosti alternativne komunikacije i pomoći u odgojno obrazovnom radu s djetetom.

Suradnja s roditeljima

- Svakodnevna suradnja i informiranje roditelja
- Roditeljski sastanci i radionice uz prezentaciju rada u skupini, individualni sastanci
- Suradnja stručnog tima, odgojitelja i roditelja u izradi IOOP-a i praćenju njegova ostvarivanja

Suradnja s vanjskim čimbenicima

Ostvarena je suradnja sa ustanovama u kojima su djeca bila obuhvaćena individualnim terapijsko rehabilitacijskim radom (Centar za odgoj i obrazovanje u Šibeniku - program rane intervencije, specijalna bolnica Kalos, specijalna ustanova Goljak i dr.) prema potrebi.

Praćenje i dokumentiranje odgojno – obrazovnog rada

Za praćenje i procjenu odgojno – obrazovnog rada i razvoja djece koristile su se liste praćenja razvoja, ponašanja, komunikacije, socijalnih vještina, podaci dobiveni od roditelja. Pratilo se i dokumentiralo ostvarivanje IOOP-a kroz fotografije, zabilješke, dječje radove.

5.4.2. Program predškole

Od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, ove pedagoške godine, dječji vrtić Šibenska maslina dobio je suglasnost na ustroj kraćeg programa odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu.

Ostvarene su bitne organizacijske pripreme za kvalitetni početak i daljnje provođenje programa predškole prijave za upis, raspored djece po skupinama, priprema pisanog materijala za roditelje i odgojiteljice, dogovor o organizaciji, sredstvima i materijalima, roditeljski sastanak na temu uz potrebne informacije o načinu organizacije programa. Ukupno je bilo upisano 2 djece. Program predškole je ove godine trajao 7 mjeseci u vremenskom razdoblju od 01. studenog 2016.g. do 31. svibnja 2017.g.

Tijekom godine broj prisutne djece je varirao. Razlozi neredovitih dolazaka najčešće su bili zbog bolesti.

Suradnja s roditeljima polaznika predškole odvijala se izmjenom informacija o aktivnostima koje su provedene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima. Po potrebi, na inicijativu odgojiteljica ili roditelja, održani su individualni razgovori. Teme razgovora su bile: prilagodba, socijalno-emocionalni razvoj djeteta (ponašanje u grupi s vršnjacima), obveze roditelja da redovito dovode dijete u predškolu, napredovanje djeteta, potrebe za dodatnim radom na pojedinim područjima, osamostaljivanje djeteta primjereno dobi, zdravstveni problemi, priprema djece za školu.

Sudjelovali su u svim zajedničkim aktivnostima s ostalom djecom iz tog vrtića: odlascima u kazalište, na izletima i posjetama, zajedničkim svečanostima i manifestacijama, priredbama.

5.5. Odgojno - obrazovni rad kraćih programa

5.5.1. Zbor predškolaca „Cvrčak“

Tijekom rujna, voditeljica zbora prof. Sonja Batur održala je audiciju za nove članove te su odgojiteljice po vrtićima informaciju prenijele roditeljima. Zainteresirana djeca pristupila su audiciji i uključila se u djelovanje zbora te sudjelovali aktivno kroz probe jednom tjedno te nastupe tijekom cijele pedagoške godine.

Aktivnosti tijekom 2016/2017 pedagoške godine:

Aktivnosti	Mjesto održavanja	Datum održavanja
Audicija za zbor Cvrčak	Šibenik, DV „Šibenska maslina“	listopad, 2016.
Gradska knjižnica Juraj Šižgorić – predstavljanje slikovnice DV Šibenska maslina	Gradska knjižnica Juraj Šižgorić	23.09.2016.g
Svečana sjednica Gradskog vijeća – dodjela Plakete grada Šibenika Cvrčku za dugogodišnji kontinuirani rad	Hrvatsko narodno kazalište Šibenik	26.09.2016.g.
23. Hrvatski dječji festival sa novom pjesmom 'Hvali more'	KD Vatroslava Lisinskog, Zagreb	27.11.2016.g.
Nastup „Božićne čarolije“	Sportska dvorana OŠ Meterize, Šibenik	03.12.2016.g.
Nastup „Bažićna bajka“	Sportska dvorana Baldekin, Šibenik	18.12.2016.g.
Nastup u Cvijetom domu u suradnji sa ŠPD Kolo iz Šibenika	Cvjetni dom, Šibenik	19.12.2016.g.
Nastup na manifestaciji „Uskrсни doručak u Šibeniku“	Šibenik, Trg Pavla Šubića 1	17.04.2017.g.
Nastup na „Simpoziju hrvatskog društva za pedijatrijsku pulmologiju“	Hotel Niko, Solaris	05.05.2017.g.
Nastup na Kulturno-umjetničkim igrama mladih Split	Split	1.6. 2017.g.
Koncert na 57. MDF-u, gosti zbor “Cvrčak“ i etnoigraonica „Balarin“	Trg I.G.Kovačića, Šibenik	28.06. 2017.g.

5.5.2.Etnoigraonica „Balarin“

Početkom listopada, započeli su upisi u etnoigraonicu te je za roditelje održan i roditeljski sastanak kako bi se roditelji upoznali sa radom igraonice kao i sa svim onim što je potrebno znati prilikom dovođenja i odvođenja djece. Djeca su se prema vlastitim interesima i željama uključila i tijekom pedagoške godine tri puta tjedno pohađala probe te sudjelovali na raznim manifestacijama.

Aktivnosti tijekom 2016/2017 pedagoške godine:

Aktivnosti	Mjesto održavanja	Datum održavanja
Roditeljski sastanak	Šibenik, DV „Vidici“	Listopad 2016. g.
Audicije za novu djecu u vrtićima „DV Maslina“	Šibenik, DV „Vidici“	03.02. i 17.02.2017.g.
Nastup u Vodicama	Vodice	23.03. 2017.g.
Nastup na manifestaciji „Uskrсни doručak u Šibeniku“	Šibenik, Trg Pavla Šubića 1	17.04.2017.g.
Nastup na Smotri dječjeg folklora	Kaštel Mali	12.05.2017.g.
Nastup na manifestaciji Glazbena Mladež – smotra dječjeg stvaralaštva	Split	02.06.2017.g.
Koncert na 57. MDF-u, gosti etnoigraonica „Balarin“ i zbor „Cvrčak“	Trg I.G.Kovačića, Šibenik	28.06. 2017.g.

5.5.3. Program „Rastimo zajedno“ (Unicef)

Program radionica s roditeljima “Rastimo zajedno” namijenjen je roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života. Svrha Programa je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti roditelja i djeteta.

Glavni cilj Programa je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima: razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo, upoznaju bolje sebe kao roditelja, prepoznaju načine na koje se odnose prema svojem djetetu, te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Roditelji se upoznaju i sa znanstvenim stajalištima o razvojno poticajnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta i roditelja.

Program se sastoji se od jedanaest dvosatnih konceptualno i tematski povezanih radionica:

1. Roditelji 21. stoljeća
2. Četiri stupa roditeljstva
3. Roditeljski ciljevi i psihološke potrebe djeteta
4. Sva naša djeca i kako ih volimo
5. Slušanje – važna vještina roditeljstva
6. Kako dijete uči o svijetu oko sebe?
7. Postavljanje granica: zašto i kako?
8. Biramo i kreiramo rješenja
9. Roditeljske odgovornosti i još poneka pitanja
10. Biti roditelj: utjecaji i izbori
11. Završetak i novi početak

Radionice provodi posebno educirani voditeljski tim za podršku ranom razvoju djeteta. Ovaj ciklus radionica vodile su odgojiteljice Irena Kožić i Julijana Roković, te psihologinja Ivana Vukšić.

U pedagoškoj godini 2016/17. ciklus radionica Rastimo zajedno započeo je ožujku 2017. Za sudjelovanje se prijavilo 13 roditelja, od čega je 6 roditelja završilo edukaciju. Na edukaciji su se koristili različiti oblici rada, ovisno o cilju i sadržaju pojedine aktivnosti. Kratka predavanja uz PPT prezentacije, vježbe i rad na različitim zadacima izmjenjivala su se s razgovorom na određenu temu i razmjenom iskustva u malim ili većim grupama. Svaka radionica bila je „začinjena“ i ponekom igrom i/ili kratkim filmom.

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Godišnjim planom ustanove za 2016/2017. pedagošku ustanovu planirano je stručno usavršavanje i naobrazba unutar i izvan ustanove. Polazišta za stručna usavršavanja izvan ustanove bila su stručni skupovi u organizaciji AZZO-a i MZOS-a, iskazani interesi i potrebe stručnih djelatnika, te raspoloživa financijska sredstva.

TABLICA 1. Naobrazba i stručna usavršavanja izvan ustanove u 2016/2017. ped.god.

NAZIV STRUČNOG SKUPA / EDUKACIJE	MJESTO ODRŽAVANJA	DATUM ODRŽAVANJA	BROJ POLAZNIKA
– Regionalna konferencija edukatora	Neum	25-28.08.2016.	1
– 11. dani otočkih dječjih vrtića „ <i>Od baštine za baštinu</i> “, stručno-znanstveni skup	Hvar	29.09.-1.10.2016.	6
– Stručni skup „ <i>Ravnatelj kao poslovodni i stručni voditelj dječjeg vrtića</i> “	Novi Vinodolski	7.10.2016.	1
– Međunarodni stručno znanstveni skup Sretna djeca „ <i>Kreativnost i pristup dječjem vizualnom stvaralaštvu</i> “	Zagreb	12.10.2016.	1
– Stručno predavanje „ <i>Hiperaktivni sanjari u školi</i> “	Šibenik	21.10.2016.	5
– Seminar „ <i>Praćenje djece i dokumentiranje aktivnosti- pretpostavka kvalitetnog planiranja i oblikovanja kurikuluma odgojne skupine</i> “	Primošten	27.10.2016.	7
– Stručni skup „ <i>Dječja knjižnica danas i njezina odgojno- obrazovna dimenzija</i> “	Šibenik	28. 10. 2016.	1
– 22. Dani predškolskog odgoja i obrazovanja "Mirisi djetinjstva": <i>Strategije učenja djece rane i predškolske dobi</i>	Makarska	03.11.2016.	2
– Stručni skup „ <i>Vjeronauk u korelaciji s hrvatskim jezikom i književnošću</i> “	Šibenik	05.11.2016.	1
– Stručni skup za odgojitelje u vjeri „ <i>Komunikacija i milosrđe</i> “	Zagreb	11-12.11.2016.	1
– Stručne radionice iz područja engleskog jezika „ <i>We plan and play together</i> “, „ <i>Magic english box</i> “	Zemunik Primošten Šibenik	18.11.2016. 2.03.2017. 15.05.2017.	2 2 2
– Međužupanijski stručni skup „ <i>Dimenzije građanskoga odgoja i mogućnosti definiranja ishoda i izvora učenja i poučavanja u ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja</i> “	Šibenik	24.02.2017.	8
– 7. godišnja Konferencija voditeljica programa „ <i>Rastimo zajedno</i> “	Zagreb	17.03-18.03.2017.	2

– Stručni skup za vjeroučitelje „Izazovi roditeljskog odgoja“	Šibenik	25.03.2017.	2
– Edukativni program „Pokladni i drugi tradicijski običaji Hrvatske“	Zagreb	27.03.2017.	1
– Regionalna smotra projekata iz područja NPLJOOP	Drniš	27.03.2017.	3
– Stručni skup „Načini ruko/vođenja i izbori u predškolskoj ustanovi“	Zadar	29.03.2017.	1
– Radionica e-Twinning	Šibenik	5.04.2017.	2
– Državni stručni skup „Inovacije, istraživanja, izazovi u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju“	Brijuni	5-7.04.2017.	1
– Predavanje „Duhovnost i dijete“	Split	22.04.2017.	1
– Stručni skup „Stvaranje preduvjeta za uspješno ostvarivanje sportskih programa u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje“	Šibenik	1.06.2017.	4
– Stručno predavanje „Odgoj za vrijednosti“	Šibenik	7.06.2017.	1
– Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita	Zadar	8.06.2017.	5
– Županijsko stručno vijeće psihologa	Šibenik	3.10.2017. 9.06.2017.	1
– Stručni skup „Scenska lutka na drugačiji način“	Šibenik	20.06. - 22.06.2017.	1
– Međužupanijski stručni skup učitelja likovne kulture „Meditranska tematika u suvremenom odgojno/obrazovnom procesu nastave likovne kulture“	Šibenik	28.06.2017.	1

Naobrazba i stručna usavršavanja unutar ustanove ostvarivala su se kroz odgojiteljska vijeća, stručne aktive, radionice, prezentacije rada, te grupne i individualne stručne konzultacije i radni dogovore.

TABLICA 2. Odgojiteljska vijeća u 2016/2017. ped.god. u DV Šibenska maslina

RED. BR.	SADRŽAJI I AKTIVNOSTI	DATUM
1.	– Usvajanje Godišnjeg izvješća za pedag.god.2015/16.	06.09.2016.
2.	– Usvajanje Kurikuluma i Godišnjeg plana za pedag.god.2016/17. – Prikaz projekta „Prošlost moga divnog grada“(PPT-prezentacija)	26.09.2016.
3.	– Usvajanje programa pripravničkog stažiranja za odgojitelje pripravnike – Prikaz projekta „Šibenska besida“ (PPT-prezentacija) – Prikaz projekta „Tradicionalna kultura grada Šibenika“(PPT-prezentacija)	08.02.2017.
4.	– Usvajanje programa stažiranja za pedagoga pripravnika – Izlaganje „Način prezentacije rada odgojne skupine roditeljima: Knjiga-izvor znanja“ (PPT-prezentacija) – Organizacija rada tijekom ljeta	19.06.2017.

TABLICA 3. Stručni aktivni, radionice i prezentacije rada odgojitelja DV Šibenska maslina u ped.god.2016/2017. u Ustanovi i izvan

TEMA	VODITELJI	MJESTO	DATUM
Stručni aktiv: „Praćenje, promatranje i dokumentiranje odgojno obrazovnog rada“	Logoped/defektolog Silvana Mušan Petković, psihologinja Ivana Vukšić i pedagoginja Marijana Burić	– DV Vidici-gornji kat	13- 15.12.2016.
Prikaz projekta „Prošlost moga divnog grada“, DV Vidici	Odgojiteljice S.Lelas i B.Ljutić	– Odgojiteljsko vijeće – Stručni skup „Dimenzije građanskoga odgoja i mogućnosti definiranja ishoda i izvora učenja i poučavanja u ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja“, Šibenik – Stručno-znanstveni skup „od baštine za baštinu“, Hvar	26.09.2016. 24.02.2017. 29.09.- 1.10.2016
Prikaz projekta „Bunari našeg grada“	Odgojiteljice Ž.Milovac i D.Stošić Protega	– Stručni skup „Dimenzije građanskoga odgoja i mogućnosti definiranja ishoda i izvora učenja i poučavanja u ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja“, Šibenik – Stručno-znanstveni skup „Od baštine za baštinu“, Hvar	24.02.2017. 29.09.- 1.10.2016
Prikaz projekta „Šibenska besida“	Odgojiteljice N.Gobin i R.Novković, DV Pčelica	– Odgojiteljsko vijeće	08.02.2017.
Prikaz projekta „Tradicionalna kultura grada Šibenika“	Odgojiteljice K.Vrbičić i S.Jurković, Mikulandra D., Lučev K. - DV Kućica	– Odgojiteljsko vijeće	08.02.2017.
Prezentacija dječje slikovnice „Grad u mom naručju“, DV Vidici	Ravnateljica M.Gulin	– Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“	23.09.2016.
Igrokaz „Izgubljeni balun“	Odgojiteljice N.Gobin i R.Novković, DV Pčelica	– Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“	23.09.2016.
Izlaganje rada „Način prezentacije rada odgojne skupine roditeljima: Knjiga-izvor znanja“	Odgojiteljice A.Strika, A.Kolanović i I.Milutin, DV Vidici-gornji kat	– Odgojiteljsko vijeće – Roditeljski sastanak	19.06.2017.

Prezentacija rada i radionica „Praćenje djece i dokumentiranje aktivnosti“	Odg.mentorica Planka Belamarić	Primošten	27.10.2016.
		Split	28.10.2016.
		Zadar	29.10.2016.
		Metković	24.11.2016.
		Split	25.11.2016.
		Split	26.11.2016.

Grupne i individualne stručne konzultacije održavale su se po područnim objektima preko mini aktiva odgojitelja te zajednica učenja koje su se i u 2016/2017. pedagoškoj godini održavale u DV Vidici jaslice. Tijekom godine održano je 8 zajednica učenja na temu „Praćenje, procjenjivanje i planiranje odgojno-obrazovnog rada.“

Radni dogovori tijekom godine realizirali su se u manjim i većim skupinama odgojitelja uz periodično prisustvo i podršku pojedinih članova stručnog tima ovisno o temi radnog dogovora.

Tijekom 2016/2017. pedagoške godine u DV Šibenska maslina u **Program pripravničkog stažiranja** uključene su četiri odgojiteljice pripravnice – Ana Baljkas, Andijana Glavurtić, Veronika Klarić i Ela Mrković, te pedagoginja pripravnica- Romana Skočić Ledenko.

Studentsku praksu u DV Šibenska maslina obavile su četiri studentice sa Sveučilišta u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja.

7. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I POSEBNIM POTREBAMA

Djeca s teškoćama u razvoju uključena su u redovite programe i posebni program koji se provodi u jednoj skupini vrtića. Ovisno o potrebama svakog djeteta radili smo na stvaranju uvjeta za boravak djece u vrtiću. Pod uvjetima podrazumijevamo materijalne i organizacijske uvjete kao što je broj djece u skupini, prilagodba prostora i didaktike, uključivanje trećeg odgojitelja i dužina boravka. Odgojno-obrazovni rad s djecom sa teškoćama u razvoju planirali smo i provodili timski i u suradnji s roditeljima.

7.1. Rad s djecom s TUR koja su uključena u redovite skupine

U pedagoškoj godinu 2016./2017. u redovite skupine vrtića bilo je uključeno 6 djece s teškoćama u razvoju, rješenje prvostupanjskog tijela vještačenja imalo je 3 djece. Na temelju inicijalnog razgovora pri upisu u vrtić i priložene dokumentacije stručni tim u suradnji s odgojiteljima i roditeljima provodio je opservaciju i praćenje ostvarivanja programa odgojno obrazovnog rada prema individualnom programu opservacije i na temelju toga donosio je odluke o boravku djeteta u odgojnoj skupini, dužini boravka i potrebi uključivanja trećeg odgojitelja. Treći odgojitelj ili pripravnik odgojitelj je bio uključen u rad s četvero djece.

Prema zapažanjima tijekom opservacije i prema procjeni stručnog tima vrtića roditelji su upućivani s djetetom na potrebnu dijagnostiku i uključivanje u programe rehabilitacije pri specijaliziranim ustanovama. U skladu s dužinom boravka roditelji su sklapali poseban ugovor i participirali u cijeni boravka.

Stručni tim i odgojitelji, u suradnji s roditeljima, pratili su razvoj i potrebe djece i planirali svaka tri mjeseca IOOP za svako dijete, okruženje i poticaje primjerene njegovu razvoju. Djeca su prema potrebi uključena u individualni terapijsko – rehabilitacijski rad psihologa i logopeda/ defektologa u vrtiću .

Radi zadovoljavanja potreba djece surađivali smo sa stručnjacima izvan Ustanove, specijaliziranim ustanovama, lokalnom zajednicom, Centrom za socijalnu skrb Šibenik, medicinskim ustanovama , osnovnim školama i drugima prema potrebi. Djeca s teškoćama u razvoju uključena su i u tretmane drugih ustanova povremeno ili kontinuirano tijekom godine. Najviše djece uključeno je u rehabilitacijski tretman Centra za odgoj i obrazovanje Šubićevac u Šibeniku.

Ostvarivanje kvalitetne suradnje s roditeljima bilo je važno za uspješnu integraciju djece u vrtić. Roditelji su uključeni u planiranje i ostvarivanje individualiziranog odgojno obrazovnog programa rada. Surađivali smo individualno s roditeljima, savjetovali i informirali ih o razvoju djeteta, uključivali ih u terapijski postupak i educirali o načinu rada s djetetom .

Odgojitelji su sudjelovali zajedno sa stručnim suradnicima u procesu integracije djeteta s teškoćama u razvoju od samog uključivanja djeteta u vrtić, pratili dijete i zajedno sa stručnim timom planirali odgojno obrazovni rad. Edukacija odgojitelja provodila se na stručnim skupovima izvan ustanove, radionicama i aktivima u vrtiću i individualno sa članovima stručnog tima.

Tabela 1: Vrsta teškoća (dominantna teškoća jer kod sve djece postoji više teškoća u razvoju) u djece uključene u redovite skupine

VRSTA TEŠKOĆE	BROJ DJECE	NALAZ I MIŠLJENJE PRVOSTPANSKOG TIJELA VJEŠTAČENJA
SPECIFIČNE RAZVOJNE POTEŠKOĆE	3	DIJAGNOSTIČKI POSTUPAK U TIJEKU
VIŠE VRSTA OŠTEĆENJA	3	3
UKUPNO	6	

7.2. Govorno – jezični poremećaji – logopedski tretman

Tijekom pedagoške godine 2016./2017. u logopedski tretman bilo je uključeno 42 djece.

Tabela 2: Djeca s teškoćama u govorno – jezičnom razvoju

GOVORNO - JEZIČNI POREMEĆAJ	BROJ DJECE
Specifične jezične teškoće , teškoće jezičnog razumijevanja i izražavanja	
- teže	5
- blaže	3
Artikulacijsko-fonološke teškoće	27
Poremećaji iz autističnog spektra	6
Usporen razvoj govora, višestruke teškoće u razvoju	1
UKUPNO	42

7.3. Rad s djecom sa posebnim potrebama

U 2016/17. pedagoškoj godini od strane psihologa, evidentirano je preko 60-ak djece (Tabela 4) sa različitim potencijalnim i/ili prolaznim posebnim potrebama. Posebne potrebe utvrđene su na temelju priložene dokumentacije i/ili inicijalnog razgovora pri upisu djeteta u vrtić, informacija dobivenih od roditelja, zapažanja odgojitelja i/ili praćenja djeteta u skupini.

Kod većine evidentirane djece pored dominantnog problema u nekom području, uočljive su poteškoće i u drugim segmentima funkcioniranja. U osnovi je moguće da se radi o različitim manifestacijama istog problema (neurološka nezrelost) ili problem u jednom području razvoja utječe na drugi koji sam po sebi nije upitan. Primjerice, poteškoće u području govora ne moraju nužno utjecati na djetetovo funkcioniranje u socijalnoj okolini koja je „osjetljiva“, a samo dijete pronalazi način kako da iskaže svoje potrebe. Ukoliko okolina nema razumijevanja za djetetov problem, a dijete je po svojoj prirodi senzibilno, osim problema govora ono može razviti emocionalne smetne i poteškoće u području socijalnih odnosa.

Uzroci i ishodi različitih stanja nisu uvijek poznati. Ukoliko se simptomi jave odjednom i za njih se ne pronalazi jasan uzrok, a traju manje od 6 mjeseci, najvjerojatnije se radi o razvojnoj fazi/krizi koju će dijete razriješiti uz adekvatnu podršku okoline.

U prikazu koji slijedi (tabela 3) evidentirane posebne potreba djece razmatrane su s aspekta dominantnog problema.

TABELA 3: Manifestacije i zastupljenost evidentiranih posebnih potreba kod djece u ped. god.2016/17 s obzirom na dob i spol djece

POSEBNE POTREBE	Broj djece	SPOL		DOB
		Ž	M	
POTEŠKOĆE ADAPTACIJE, SEPARACIJSKA ANKSIOZNOST	12	3	9	4,29
PRETJERANA INHIBIRANOST	4	3	1	5,62
POTEŠKOĆE HRANJENJA, TIKOVI	2	0	2	4,5
AGRESIVNOST, IMPULZIVNOST, KRATKA PAŽNJA I/ILI HIPERMOTORIČNOST	13	2	11	5,07
USPOREN RAZVOJ/RAZVOJNO KAŠNJENJE (opće, po područjima)	29	10	19	4,58
ZDRAVSTVENE POTEŠKOĆE (neurorizik, dijabetes)	3	1	2	4,33
SPECIFIČNE OBITELJSKE PRILIKE (narušeni odnosi)	3	2	1	3,66
UKUPAN BROJ	66	21	45	4,57

Iz priložene tablice vidljivo je da u većini kategorija prevladavaju dječaci, posebice u kategoriji sa eksternaliziranim smetnjama i razvojnim kašnjenjem (najčešće problemi govora), što je u skladu i sa različitim istraživanjima. Zapravo, dvojbena je imaju li dječaci zaista više razvojnih problema u odnosu na djevojčice ili ih je lakše uočiti i što je to što pridonosi razvoju tih poteškoća- genetika, stil odgoja i sl.

Od ukupno 66 djece 27 je predškolske dobi, a 15 djece mlađe je od 3g. Značajno veći broj 6-ogodišnjaka u odnosu na ostalu djecu, djelomično je uvjetovan činjenicom da se u ovoj godini intenzivnije pratila spremnost djece za školu, a djelom time da je u ovoj dobi ipak lakše utvrditi postojanje problema nego kod mlađe djece.

Neposredan rad s djecom ostvaren je psihološkom obradom i/ili podrškom u području socio-emocionalnog i spoznajnog razvoja kroz individualan rad s djetetom. Nastojanja su bila usmjerena ka upoznavanju djetetovih aktualnih potreba i pružanju emocionalne podrške, poticanju komunikacijskih, socijalnih vještina ili spoznajnih mogućnosti, širenja interesa, osnaživanja poželjnih i gašenja nepoželjnih ponašanja i sl.

S odgojiteljima se zajednički promišljalo i dogovaralo o učinkovitim načinima rada s djetetom, te se nastojalo pomoći u konkretizaciji i izradi razvojnih zadataka za dijete i učinkovitiju komunikaciju s roditeljima.

Od početka pedagoške godine, uključujući i upisnu proceduru, 40-ak roditelja djece s evidentiranim posebnim potrebama, prošli su barem jednom neki oblik savjetovanja (logoped, psiholog, timski), na vlastitu inicijativu, preporuku odgojitelja ili stručnog suradnika. Kontinuirano, višekratno savjetovanje psihologa tijekom godine, ostvarilo je 23-oje roditelja djece s evidentiranim posebnim potrebama. Nastojalo se ukazati na posebnosti u djetetovu razvoju i ponašanju, pomoći u rješavanju specifičnih teškoća, razvoju pozitivnih roditeljskih vještina, ali i uputiti na druge stručnjake radi razvojne dijagnostike ili tretmana.

Optimalni uvjeti za pružanje podrške djetetu pretpostavljaju dobru komunikaciju i razmjenu informacija među roditeljima, odgojiteljima i stručnjacima u drugim institucijama,

što nerijetko izostaje, a razlozi su prisutni na svim razinama: različitost percepcija problema i načina rješavanja, umanjivanje problema, ideje o stigmatizaciji djeteta koja treba psihološku pomoć, ograničen kapacitet i vrsta postojećih usluga namijenjenih djeci rane dobi u lokalnoj zajednici i drugo.

7.4. Zaključak

U redovite i posebnu skupinu DV Šibenska maslina u 2016./2017. pedagoškoj godini bilo je uključeno ukupno 10 djece s teškoćama u razvoju od čega 6 djece ima teškoće iz autističnog spektra. Rješenja prvostupanjskog tijela vještačenja ima 6 djece. S obzirom da je uključivanje u vrtić pravo i potreba svakog djeteta s teškoćama u razvoju radili smo na stvaranju uvjeta i podizanju kvalitete uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-obrazovni program vrtića.

Kod uočenih posebnih potreba djece, ponekad je teško sa sigurnošću odrediti da li je neko ponašanje djeteta razvojna faza koja će proći ili se radi o teškoći. Jedan od kriterija jest ometenost normalnog razvoja i odnosa sa obitelji i vršnjacima, kao i ostvarivanje razvojno prikladnih zadataka u području samostalnosti, brige o samome sebi, druženju i učenju. Pri tom treba uzeti u obzir obrasce raspodjele, intenzitet, frekvenciju, upornost i oštećenje funkcioniranja, što zahtjeva praćenje djetetova funkcioniranja kroz vrijeme i različite okolnosti (roditelj, odgojitelj, psiholog, drugi stručnjaci u ustanovi i izvan).

8. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA STRUČNOG SURADNIKA LOGOPEDA / DEFEKTOLOGA

Godišnji plan i program rada realiziran je tijekom 2016./ 2017. pedagoške godine u skladu s Godišnjim planom rada i Kurikulumom Ustanove i opisom poslova stručnog suradnika logopeda / defektologa .

8.1. Bitne zadaće

Unapređivanja procesa praćenja , promatranja i razumijevanja djece te dokumentiranje aktivnosti ostvarena je u suradnji sa psihologom i pedagogom vrtića . Održana su tri aktiva na temu **Praćenje, promatranje i dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada** kojisu pripremile: Silvana Mušan Petković, log.- defektolog., Ivana Vukšić, psiholog i Marijana Burić, pedagog u koje su uključeni svi odgojitelji s ciljem prikaza indikatora razvoja (*ključna znanja , ponašanja ili vještine unutar razvojnog područja*) kao polazišta za praćenje, dokumentiranje , razumijevanje i poticanje razvoja .

***Sažetak :** Razvoj jezika i razvoj rane pismenosti događa se istovremeno i međusobno su povezani (Dickinson&Tabors 2001). Tijekom predškolskog razdoblja razvijaju se sposobnosti govornog i pisanog jezika. Dječje učenje jezika i rana pismenost ne može se odvojiti od njihovog učenja u svim ostalim domenama. Indikatori razvoja temelje se na saznanjima o tome što djeca trebaju znati i moći učiniti. Odnose se na ključna znanja , ponašanja ili vještine unutar domene i pomoći će nam da razumijemo napredak djeteta i prepoznamo područja za koja su potrebni dodatni resursi i pažnja. Oni su i dugoročni razvojni ciljevi prema kojima bi djeca trebala napredovati. Ne očekuje se da će sva djeca postići sve razvojne ciljeve u isto vrijeme, djeca uče i razvijaju se različitim brzinama i na različite načine i imaju različite razine prethodnog učenja . Indikatori se koriste za praćenje i planiranje odgojno obrazovnog rada*

8.2. Ostvarivanje rada s djecom :

Stručni suradnik defektolog/logoped sudjelovao je u planiranju, ostvarivanju i praćenju rada s djecom teškoćama u razvoju koja su uključena u redovite skupine Neposredno je provodio edukacijsko – rehabilitacijski i logopedski individualni tretman sa 42 djece .

Ostvarene zadaće :

- otkrivanje teškoća u razvoju , jezičnih i govornih teškoća na osnovu medicinske dokumentacije, praćenja djeteta, zapažanja odgojitelja , stručnih suradnika i roditelja
Praćenje razvoja djeteta u skladu sa suvremenim spoznajama u kojima je igra osnovna aktivnost djeteta i pokazatelj djetetova razvoja u svim razvojnim područjima , a naročito u jezičnom razvoju i razvoju socijalne interakcije i komunikacije ,

- neposredan rad s djecom s teškoćama u razvoju i govorno – jezičnom razvoju , individualni logopedski i edukacijsko – rehabilitacijski rad , vođenje dokumentacije o djetetu.
- izrada IOOP-a za djecu s teškoćama koja su uključena u redovite i u posebnu skupinu vrtića u suradnji s odgojiteljima i članovima stručnog tima , unapređivanje cjelokupnog procesa uključivanja u suradnji sa odgojiteljima i stručnim timom

8.3. Ostvarivanje rada s roditeljima

- realizirano je kroz suradnju s roditeljima kroz različite oblike rada (roditeljske sastanke , individualne kontakte, savjetovanja i edukaciju za rad s djetetom, inicijalne razgovori s roditeljima novoupisane djece)
- suradnja u planiranju, ostvarivanju i vrednovanju odgojno obrazovnog rada – IOOP-a
- izradu pisanih materijala za roditelje, upućivanje roditelja na literatura koja će im pomoći u razumijevanju djetetovih potreba i u poticanju njegova razvoja.
- informiranje roditelja o razvoju, odnosno o vrsti i stupnju teškoća kod djeteta., uključivanje roditelja u terapijski postupak uz edukaciju i pružanje stručne pomoći
- informiranje roditelja o pravima iz područja odgoja i obrazovanja i upućivanje na ostvarivanje prava iz područja socijalne skrbi

8.4. Rad s odgojiteljima

- suradnja sa odgojiteljima pri uključivanju , praćenju i planiranju individualnog rada s djecom s teškoćama u razvoju.
- edukacija odgojitelja – održana su tri aktiva

8.5. Suradnja sa stručnim timom

Suradnja sa ravnateljicom i članovima stručno - razvojne službe :

- planiranje, praćenje i vrednovanje individualiziranog odgojno obrazovnog rada
- sudjelovanje u izradi i vrednovanju Godišnjeg plana i programa odgojno obrazovnog rada Ustanove i Kurikuluma
- realizacija upisa i inicijalni razgovori s roditeljima
- inicijalni roditeljski sastanci novoupisane djece
- edukacija odgojitelja – radionica

8.6. Suradnja izvan ustanove

- suradnja sa stručnjacima iz drugih ustanova , Centrom za socijalnu skrb, Centrom za odgoj i obrazovanje u Šibeniku u koji je uključena većina djece s teškoćama u razvoju na rehabilitacijski tretman i tretman rane intervencije
- ostvarena je i suradnja sa stručnim timom osnovnih škola u koje se uključuju djeca sa teškoćama u razvoju.

8.7. Stručno usavršavanje

Odgovornost vijeća, stručni aktivisti, radionice, stručni kolegiji u ustanovi . Stručni skupovi izvan ustanove. Stručna literatura prema individualnom programu stručnog usavršavanja Praćenje i proučavanje stručne literature u skladu sa zahtjevima u odgojno obrazovnom i terapijskom radu sa djecom – nova saznanja u edukacijskom i rehabilitacijskom radu i dijagnostici . *Stručni skupovi - Agencija za odgoj i obrazovanje :*

- Praćenje djece i dokumentiranje aktivnosti-pretpostavka kvalitetnoga planiranja i oblikovanja kurikuluma odgojne skupine - 27.10.2016. ,Primošten
- Dimenzije građanskoga odgoja i mogućnosti definiranja ishoda i izvora učenja i poučavanja u ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja - 24.02.2017. ,Šibenik

Stručni skupu organizaciji Gradske knjižnice "Juraj Šižgorić :

- Dječja knjižnica danas i njezina odgojno-obrazovna dimenzija - Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", 28. listopada 2016., Šibenik

9. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA PSIHOLOGA

9.1. Praćenje psihofizičkog razvoja i napredovanja djece, postavljanje razvojnih zadataka i skrb o psihičkom zdravlju

- Tijekom pedagoške godine, kontinuirano praćenje razvoja provodilo se za 70-ak djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju (najmanje 2 puta kroz godinu), a koja su ranijih godina uključena u vrtić ili su na upis došla sa pratećom dokumentacijom u kojoj je naznačen problem.
- Za 4 djece je otvoren 3-mjesečni proces opservacije tijekom kojeg su se u skupini višekratno opazali i evidentirali bitni aspekti djetetova funkcioniranja na kojem se temeljilo mišljenje o uvjetima daljnjeg boravka djeteta u skupini (vrijeme, oblik integracije).
- Na osnovu zapažanja tijekom inicijalnog razgovora i/li informacija roditelja o djetetu intenzivnije je praćena prilagodba djece za koju je postojala sumnja da bi mogla biti otežana (N=6). Većina djece je nakon određenog perioda kontinuiranog dolaženja uspješno prebrodila adaptacijsku krizu, dok je 1 dijete tijekom godine i dalje pokazivalo povremene poteškoće adaptacije.
- Procjena psihomotornog, kognitivnog i socio-emocionalnog razvoja djeteta tijekom godine odvijalo se na inicijativu odgojitelja, roditelja, drugog stručnog suradnika i psihologa. Najveći broj djece imala su neki oblik eksternaliziranih smetnji u ponašanju (agresivnost, impulzivnost, hiperaktivnost), kašnjenje u nekom od razvojnih područja ili probleme separacije.
- Za djecu s teškoćama u razvoju, kroz godinu, promišljale su se razvojne zadatke za njihovo napredovanje (timski), te zajedno s roditeljima i odgojiteljima izrađivao IOOP (N=7) za tromjesečno razdoblje.
- I za djecu sa različitim utvrđenim posebnim potrebama (Poglavlje 7.5.), zajedno sa odgojiteljima i roditeljima, promišljale su se i provodile aktivnosti za poticanje pozitivnog emocionalnog razvoja djeteta, kvalitetnog odnosa s vršnjacima i odraslima.
- Ovu pedagošku godinu, psiholog je kroz neposredan rad s predškolicima provodio trijažu koja je rezultirala identifikacijom djece koja su u pojedinim aspektima „spremnosti za školu“ pokazivala nezrelost. S roditeljima neke djece dogovorena je psihologijska obrada, neki su uključeni u individualan rad, a za manji broj djece savjetovana je odgoda škole (N=4). Većina roditelja i stručnjaka u školi bila su suglasna oko odgode (N=3). Za jedno dijete roditelj je na vlastitu inicijativu zatražio odgodu škole.
- Na zahtjev Ureda državne uprave, Službe za društvene djelatnosti, za 4 djece je izdano mišljenje stručnog tima Ustanove o spremnosti za školu djece koja su išla na prijevremeni upis. Prema mišljenju psihologa 2-oje djece nije pokazivalo potrebnu spremnost za školu, što su roditelji uvažili i odlučili pričekati upis u školu.
- Tijekom svibnja 2017. održani su inicijalni susreti sa novoupisanom djecom (cca.70 djece). Za djecu sa priloženom medicinskom dokumentacijom ili uočenim odstupanjima u razvoju održani su razgovori na razini kompletnog tima. Zbog specifičnosti razvojnih

potreba 2-oje djece, dogovoren je postupak opservacije u trajanju min.2 mjeseca, kako bi se bolje upoznale njihove razvojne potrebe i mogućnosti, te utvrdio optimalan način i vrijeme boravka u skupini.

9.2. Podrška u razvoju roditeljskih kompetencija

- Prikupljanje informacija o djetetu, informiranje o rezultatima praćenja i psihologijske procjene djeteta. Svi roditelji (cca. 30) su se odazvali na poziv psihologa. Nakon provedenih razgovora, u cjelini, roditelji su uglavnom iskazivali pozitivne reakcije prema uključenosti i brizi za njihovo dijete, te pokazali zainteresiranost za daljnju suradnju.
- Savjetodavni rad s roditeljima pri rješavanju specifičnih teškoća vezanih za razvoj predškolskog djeteta, prevladavanju kriza, te razvoju pozitivnih roditeljskih vještina odvijao se na individualnoj bazi, ali i velikim djelom kroz provođenje ciklusa od 11 radionica „Rastimo zajedno“ za zainteresirane roditelje. Uz uvodni sastanak, radionice su se održavale u periodu od ožujka 2017. do lipnja 2017., a vodile su ih zajedno odgojiteljice Julijana Roković i Irena Kožić, te psihologinja Ivana Vukšić. Radionice je uspješno završilo 6 polaznika.
- U dogovoru s odgojiteljicama iz DV „Vidici“, skupina Latice, za roditelje je organizirana radionica na temu „*Sukobi s djecom i kako ih rješavamo*“.
- Priprema i održavanje roditeljskih sastanka na temu „*Spremnost za školu*“ i „*Priprema za školu*“ u DV Vidici, DV Kućica, DV Pčelica i DV Jutro. Održano je ukupno 6 susreta na ovu temu. Sastanci na ovu temu roditeljima su zanimljivi, pa je i tijekom ovih susreta ukupno prisustvovalo cca. 80-ak roditelja koji su dobili i pisani materijal sa smjernicama za rad s djetetom.
- Roditelji djece kod koje je napravljena detaljnija procjena spremnosti za školu, upoznati su s rezultatima obrade, te prema potrebi savjetovani oko primjerenih poticaja uz detaljne pisane upute (vježbe pažnje, vježbe za poticanje razvoja fine motorike/grafomotorike, socijalnih vještina, pamćenja, pozitivne slike o sebi, ...)
- Kroz inicijalne razgovore roditelji su imali priliku dati važne informacije o razvoju svog djeteta, ali i dobiti odgovore na pitanja koja ih zanimaju poput problema hranjenja, odvajanja, odvikavanja od pelena, specifičnih ponašanja (stavljanje stvari u usta, živahnost, ispadi ljutnje i sl.).
- Sudjelovanje na roditeljskim sastancima u DV Pčelica i DV Jutro za roditelje novoupisane djece kroz mjesec lipanj 2017.. Roditelji su se mogli upoznati sa ulogom psihologa u vrtiću, značajkama perioda adaptacije i postupcima kojima mogu djetetu olakšati polazak u vrtić.

9.3. Podrška u razvoju odgojiteljskih kompetencija i stalnom stručnom usavršavanju odgojitelja

- Davanje smjernica za opažanje i praćenje razvoja djece, njihova napretka i postignuća, posebice odgojiteljicama i odgojiteljima pomagačima uključenima u rad s djecom s teškoćama u razvoju
- Suradnja s odgojiteljima pri utvrđivanju i zadovoljavanju specifičnih odgojno-obrazovnih potreba djeteta, te planiranju razvojnih zadaća i osmišljavanje strategija koje odgojiteljima omogućuju podržavanje i poticanje kompetencija djeteta u području psihomotornog, kognitivnog, socio-emocionalnog razvoja i kreativnosti

- Priprema i realizacija stručnog aktiva na temu „*Praćenje, promatranje i dokumentiranje odgojno obrazovnog rada*“ , 13.12., 14.12. i 15.12.2016. u DV „Vidici“ (N=50 odgojitelja)
- Stručni sastanak za 4 odgojiteljice pripravnice na temu „*Zadaci psihologa i logopeda u vrtiću, te uloge pomagača u radu s djecom s teškoćama*“, zajedno s logopedinjom S.Mušan Petković, te konzultacije tijekom godine individualno i timski kao podrška pripravnicama u njihovoj ulozi pomagača

9.4. Ostvarivanje zadataka na razini stručnog tima

- Sudjelovanje u izradi i vođenju propisane dokumentacije i evidencije o djeci- Godišnjeg plana i programa, Godišnjeg Izvješća, Kurikuluma, Programa stručnog usavršavanja, Dosjea djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama
- Suradnja sa ravnateljicom i članovima stručno- razvojne službe prema unaprijed dogovorenom planu i/ili u skladu sa aktualnim problemskim situacijama kroz individualne konzultacije i razmjene mišljenja na zajedničkim sastancima, radnim dogovorima, Stručnom kolegiju.
- Timsko djelovanje u analiziranju pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog procesa, odvijanja Inicijalnih razgovorima s roditeljima novoupisane djece s posebnim potrebama, te donošenja odluke o primjerenom obliku uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redovite skupine.
- Redoviti tromjesečni susreti radi izrade IOOP-a (listopad, siječanj, travanj)

9.5. Suradnja s vanjskim ustanovama i institucijama

- Suradnja sa Osnovnim školama, CZSS, Službom za društvene djelatnosti pri Šibensko-kninskoj županiji, ZZJZ, Obiteljskim centrom, vezano za realizaciju ciljeva rada psihologa, ali i spomenutih institucija
- Suradnja s Centrom rastimo zajedno, prof.Brankom Starc, regionalnom koordinatoricom Biljanom Bovec
- Suradnja s Centrom „Sirius“ tijekom postupka eveluacije programa RZ (neovisna evaluacija, intervju)

9.6. Pripremanje, planiranje i programiranje, te stručno usavršavanje psihologa

- Vođenje propisane dokumentacije i priprema za rad- dnevno, tjedno i mjesečno planiranje i dokumentiranje rada (bilješke o djeci i suradnji s roditeljima i odgojiteljima); izrada materijala koji mogu pomoći u prikupljanju relevantnih podataka ili dokumentiranju istih
- Stručno usavršavanje odvijalo se kroz praćenje inovacija putem literature i interneta, te sudjelovanje na stručnim edukacijama izvan Ustanove:
 - o Seminar „*Praćenje djece i dokumentiranje aktivnosti- pretpostavka kvalitetnog planiranja i oblikovanja kurikuluma odgojne skupine*“, listopad 2016., Primošten
 - o Međužupanijski stručni skup „*Dimenzije građanskoga odgoja i mogućnosti definiranja ishoda i izvora učenja i poučavanja u ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja*“; veljača 2017., Šibenik
 - o Regionalna smotra projekata iz područja NPLJOOP; ožujak 2017., Drniš
 - o Županijsko stručno vijeće psihologa; listopad 2016.i lipanj 2017., Šibenik

10. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA PEDAGOGA

Poslovi i zadaće u Godišnjem planu i programu rada stručnog suradnika pedagoga za ovu pedagošku godinu realizirani su kroz slijedeće komponente:

10.1. Usmjerenost na dijete

Kroz inicijalni razgovor s roditeljima pri upisu djeteta u vrtić, prikupljeni su osnovni podaci o djetetu i obitelji – odgojni utjecaji, roditeljski stil odgoja, djetetove navike, ritam i izmjena aktivnosti tijekom dana te djetetovi interesi. Dobiveni podaci koristit će se u osmišljavanju i kreiranju kontekstualnih uvjeta u odgojnim skupinama, s posebnim naglaskom na period prilagodbe.

Praćen je neposredan odgojno-obrazovni rad u svim skupinama s ciljem prepoznavanja i procjenjivanja djetetovih aktualnih potreba te pravodobnosti i kvalitete njihova zadovoljavanja.

Praćena je primjerenost organizacije djetetova života u skupini i cjelokupnog odgojnog procesa kako bi se djeci u što većoj mjeri omogućilo individualno zadovoljavanje potreba, te se podržavala djetetova inicijativa u usklađivanju dnevnog ritma aktivnosti u vrtiću (posebno u odnosu na djecu s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama u integraciji)

Osiguravani su odgovarajući poticaji u svim odgojnim skupinama, odnosno okolnosti u kojima je dijete bilo inicijator i kreator prostora u kojem boravi i sadržaja kojim se bavi u svim dobnim skupinama.

Organizirani su novi izvori spoznaja van vrtića s ciljem obogaćivanja cjelovitog programa (posjete, jednodnevni izleti u prirodu, posjet kazalištu, rekreativni programi...).

Vođena je pedagoška dokumentacija o primjerenosti programa skupini djece: procjenjivani su pojedini dijelovi odgojno-obrazovnog procesa i vođene bilješke o promatranju dječje igre te aktivnosti tijekom pedagoške godine

10.2. Interakcija s odgojiteljicama

Rad s odgojiteljicama obuhvaćao je radne dogovore o svim aspektima odgojno-obrazovnog procesa: planiranje i pripremanje za neposredni rad s djecom - kreiranje kontekstualnih uvjeta i organizacija života djece u vrtiću s naglaskom na bogatstvo poticaja, aktivnosti i sadržaji rada, sudjelovanje u kreiranju organizacijsko-materijalnog i djelatnog konteksta, sudjelovanje u osiguravanju optimalnih organizacijsko-materijalnih uvjeta, sudjelovanje u obogaćivanju odgojno obrazovnog rada (kazališne predstave i izleti).

Organizirane su grupne konzultacije i radni dogovori s odgojiteljicama u proradi aktualne problematike rada i odgojne prakse te s odgojiteljicama vrtića u kojima se mijenja dosadašnja organizacija i uvjeti rada kako bi djeci osigurali što kvalitetniji boravak u vrtiću i zadovoljili potrebe i interese djece i roditelja.

Održane su iskustvene, stručne radionice, stručni aktivni s odgojiteljicama, te uključivanje odgojiteljica u timsku evaluaciju pojedinih segmenata rada.

U okviru Povjerenstva za stažiranje pratio se neposredno odgojno-obrazovni rad, održavali su se timski diskursi pedagoga, pripravnika, mentora i ravnatelja (osvješćivanje

implicitne pedagogije odgojitelja) te pružala pomoć i podrška pripravniku i mentoru u neposrednoj pripremi pripravnice za stručni ispit.

Planirali su se potrebni materijali i sredstava za rad u cilju stvaranja poticajne materijalne sredine u kojoj dijete boravi, te sadržaja rada kojim se dijete bavi (posebno u skupinama s djecom s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama)

Pružala se pomoć u planiranju i pripremi roditeljskih sastanaka za roditelje te uključivanje roditelja u boravak u skupinama. Tijekom 2016/2017 pedagoške godine provodile su se individualne konzultacije i radni dogovori vezani uz pojedine problemske situacije u skupini.

10.3. Interakcija s roditeljima

Postignuta je kvalitetna suradnja s roditeljima. Roditeljima je omogućeno da ostvaruju prava na sudjelovanje u kreiranju programa rada s djecom, realizaciji i vrednovanju programa, te su osiguravani načini da prate rast, razvoj, život i rad svog djeteta u vrtiću. Roditelji su informirani oko aktivnostima u vrtiću putem kutića za roditelje, foto izložbi i izložbi dječjeg stvaralaštva, plakata grupnih projekata, edukativnih listića. Kroz pedagošku godinu prema potrebi odvijao se individualno savjetodavni rad s roditeljima vezano za pojedine probleme razvoja i odgoja djeteta u obitelji i vrtiću.

Realizirani su komunikacijski roditeljski sastanci i informativni roditeljski sastanci za roditelje novoupisane djece te individualni razgovori s roditeljima tijekom upisnog postupka djeteta u Ustanovu.

Poticano je i osmišljavano roditeljsko sudjelovanje u igri i druženju s djecom. Unapređivan je odgojno-obrazovni rad uključivanjem roditelja u realizaciju nekih konkretnih zadaća u radu s djecom, a s ciljem jačanja roditeljske kompetencije.

U narednom razdoblju potrebno je intenzivirati rad s roditeljima, posebno priprema roditelja u periodu prilagodbe, kod prelaska djece iz vrtića u školu, radionice za roditelje sa stručnim temama.

10.4. Suradnja sa stručnim timom

Ostvarena je suradnja u postavljanju i ostvarivanju osnovnih zadaća i poslova po Godišnjem planu i programu Ustanove, ljetne organizacije rada, te u utvrđivanju i usklađivanju pojedinačnih načina djelovanja svih članova unutar razvojne djelatnosti radi timskog utjecaja na djetetov razvoj i koncepciju Vrtića.

Ove godine posebno aktualno bilo je poticanje projektnog načina rada, obogaćivanje organizacijsko-materijalnog i djelatnog konteksta u funkciji razvoja djetetovih potencijala i kompetencijskih dimenzija u godini pred polazak u školu te integracija djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama djece u redovite skupine.

Ostvaren je timski pristup u izradi ljetne organizacije rada i ostalih posebnih programa, te kod planiranja i nabave sredstava za rad, dječje i stručne literature. Razmjena iskustva i znanja, stručna pomoć i podrška među članovima razvojne djelatnosti posebno je važna u ovom području.

U ovoj pedagoškoj godini za potrebe dobivanja Suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta stručni suradnik pedagog izradio je, samostalno i u suradnji s ostalim članovima stručnog tima Redoviti 10-satni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

10.5. Suradnja s društvenim čimbenicima

Povezivanje sa stručnim i društvenim čimbenicima iz neposrednog okruženja vrtića odvijalo se s ciljem obogaćivanja i promoviranja programa. U ovoj godini ostvarena je suradnja s/sa:

- Gradskom knjižnicom „Juraj Šižgorić“
- Hrvatskim narodnim kazalištem u Šibeniku
- Osnovnim školama grada Šibenika
- pedagozima i stručnim suradnicima drugih vrtića

10.6. Priprema planiranje, programiranje, praćenje, procjenjivanje, vrednovanje, dokumentiranje i prezentiranje odgojno obrazovnog rada

- osmišljavanje i izrada različitih instrumenata praćenja i procjenjivanja odgojno obrazovnog rada, obrada i interpretacija dobivenih podataka
- izrada Godišnjeg izvješća o radu ustanove
- izrada Plana i programa pripravničkog stažiranja odgojiteljica, izrada ostale stručne dokumentacije vezane za odgojiteljice pripravnice
- vođenje pedagoške dokumentacije vezano uz praćenje djece s teškoćama u razvoju
- vođenje pedagoške dokumentacije, prikupljanje i objedinjavanje dokumenata vezanih uz pojedine programe, projekte i modele rada
- foto i video snimanja za potrebe analiziranja, dokumentiranja i prezentiranja rada
- sudjelovanje u planiranju i realizaciji Odgojiteljskih vijeća i Stručnih kolegija
- organizacija upisa djece u dječje vrtiće; sudjelovanje u radu povjerenstava za upis i rješavanje žalbi, izrada Izvješća o provedenom upisu djece u DV Šibenska maslina. Sudjelovanje u formiranju odgojnih skupina te priprema popisa djece po skupinama za novu pedagošku godinu
- organizacija pedagoške prakse studenata/tica kroz godinu
- pripremanje raznih izvješća i statističkih podataka koji su traženi od Ministarstva, Grada Šibenika, i sl.

10.7. Osobno stručno usavršavanje

- redovito praćenje stručne literature i periodike te internet stranica
- rad na organizaciji, koordiniranju, pripremanju i vođenju stručnih aktiva, stručnih radionica, stručnih konzultacija i mini aktiva
- redovito stručno usavršavanje izvan ustanove na stručnim skupovima i seminarima:
 - 22. Dani predškolskog odgoja i obrazovanja "Mirisi djetinjstva": *Strategije učenja djece rane i predškolske dobi*, Makarska
 - Seminar „Praćenje djece i dokumentiranje aktivnosti- pretpostavka kvalitetnog planiranja i oblikovanja kurikuluma odgojne skupine“, Primošten
 - 11. dani otočkih dječjih vrtića „Od baštine za baštinu“, stručno-znanstveni skup, Hvar.
 - Regionalna smotra projekata iz područja NPLJOOP, Drniš

11. SURADNJA S RODITELJIMA

Kako su **roditelji i odgojitelji** osobe koje najintenzivnije skrbe o djetetu i njegovoj dobrobiti, **važno nam je uspostaviti što kvalitetniju uzajamnu komunikaciju.**

Roditelje djece prihvaćamo kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji rad u ustanovi obogaćuju svojim individualnim posebnostima i te svojom vlastitom kulturom. Otvorena i ravnopravna komunikacija roditelja, odgojitelja i ostalih radnika u ustanovi doprinosila je kvalitetnom zadovoljavanju djetetovih potreba i njegovom cjelovitom razvoju.

11.1. Individualni razgovori s roditeljima

Svakodnevno susretanje prilikom dovođenja ili odvođenja djece bila je prilika za razmjenu informacija o djeteta te događajima u skupini tijekom pedagoške godine. Većina odgojitelja razgovore s roditeljima ostvarivala je u svakodnevnim kontaktima na vratima sobe u jutarnjim i popodnevnim satima. Razgovori tijekom godine koji su se realizirali na vratima sobe dnevnog boravka bili su najčešće površni i nedorečeni, nisu pružali roditelju i odgojitelju stvarnu mogućnost kvalitetne razmjene informacija o djetetu jer se na taj način odgojitelj nije mogao s punom pažnjom posvetiti roditelju i sadržaju o kojem su razgovarali.

Međutim, jedan dio odgojiteljica s roditeljima planirali su individualne razgovore u svrhu razmjene informacija o djetetu, događanjima u skupini, te rješavanju aktualnih razvojnih i odgojnih problema. Najčešći razlozi i teme individualnih razgovora bili su suradnja djece međusobno, izvještavanje o napretku pojedinog djeteta, razvoj govora, promjene u ponašanju djeteta, grafomotorika, razvoj govora i dr. U većini slučajeva individualne razgovore inicirali su odgojitelji i članovi stručnog tima. S roditeljima djece s teškoćama u razvoju održavali su se timski razgovori u kojem su sudjelovale odgojiteljice, članovi stručnog tima i po potrebi ravnateljica s ciljem izrade individualiziranog plana i programa kako bi zadovoljili interese i potrebe djeteta u cijelosti.

Od pedagoške 2015/2016 godine prilikom upisa u DV Šibenska maslina vrše se inicijalni razgovori sa svim roditeljima novoupisane djece. Inicijalne razgovore obavljaju svi članovi SRS-e (psiholog, pedagog, logoped-defektolog i zdravstvena voditeljica). Zajednički se vrši procjena djeteta, te se od roditelja saznaju korisne informacije. Roditelj na inicijalni razgovor donosi popunjen Obrazac za inicijalni razgovor koji sadrži podatke o zdravstvenom i razvojnom statusu djeteta, načinima igre s djetetom, interese djeteta i dr.

Razgovori s roditeljima koje su odgojitelji unaprijed planirali, pripremali se za njih pritom koristeći po potrebi pomoć članova stručnog tima ulijevali su povjerenje roditelju i jačali partnerski odnos u poticanju rasta i razvoja djeteta. Potreba roditelja da čuje o razvoju svog djeteta, njegovom ponašanju u skupini vidljiva je u svakodnevnom zadržavanju pojedinih roditelja na vratima kada dovedu ili odvedu dijete.

Kvalitetnih individualnih razgovora u tom smislu bilo je tijekom godine malo u odnosu na veliki kvalitativni pomak u realizaciji kolektivnih druženja s roditeljima. Stoga taj oblik suradnje s roditeljima prenosimo kao profesionalni izazov rasta i razvoja u slijedeću pedagošku godinu.

11.2. Roditeljski sastanci

11.2.1. Informativni roditeljski sastanci

Za sve roditelje novoupisane djece za 2017/2018 pedagošku godinu održani su informativni roditeljski sastanci po područnim objektima tijekom lipnja. Uz odgojitelje područnih objekata na svim sastancima sudjelovali su i članovi stručnog tima. Roditelji su informirani o kućnom redu Ustanove, načinu i organizaciji rada u pojedinim objektima, ulogama i zadaća članova stručnog tima Ustanove te ulozi roditelja u životu i radu vrtića. Roditeljima su pripremljeni i edukativni materijali kako bi na najbolji način tijekom ljeta pripremili dijete za polazak u vrtić.

Na početku pedagoške godine kroz rujan i listopad održani su informativni roditeljski sastanci za sve roditelje, također po područnim objektima. Roditeljima su se ponovile neke informacije načina i organizacije rada od lipnja te konkretnije navele planirane teme i aktivnosti koje će se odvijati kroz godinu.

Informativni roditeljski sastanci održavali su se i tijekom pedagoške godine ovisno o potrebi.

11.2.2. Komunikacijski roditeljski sastanci

Tijekom 2016/2017 pedagoške godine održani su i roditeljski sastanci na određene teme prema interesima i potrebama djece, roditelja i odgojitelja. Neke komunikacijske sastanke održavale su odgojiteljice same, dok su na nekim sudjelovali i članovi stručnog tima ovisno o temama.

Održani su slijedeći komunikacijski sastanci:

- DV „Jutro“ – „Dijete i igra“, „Spremnost djeteta za školu“
- DV „Vidici“ – „Spremnost djeteta za školu“, „Agresivnost“, „Razmaženo dijete“, „Sukobi s djecom i kako ih rješavati“
- DV „Veseljko“ – „Razvoj i govor“
- DV „Kućica“ – „Spremnost djeteta za školu“,
- DV „Pčelica“ – „Spremnost djeteta za školu“, „Prehrana kod djece, odnos djece i hrane“

Putem izvještaja od odgojitelja dolaznost roditelja na komunikacijske roditeljske sastanke bila je preko 50% i odgojitelji su pokazali veliko zadovoljstvo realizacijom i aktivnosti roditelja tijekom sastanka. Roditelji su bili aktivni tijekom izvođenja vježbi, odgovora na postavljena pitanja i rasprava o obrađenoj temi. Također, roditelji su navodili da su dobili neke nove savjete i primjere kako raditi s djetetom kući, koje metode koristiti te smatraju da su ovakvi sastanci od izuzetne važnosti za kako bi mogli i sami sudjelovati u poticanju cjelovitog razvoja vlastitog djeteta.

11.2.3. Kreativne radionice i druženje s roditeljima

Omiljeni oblik zajedničkog druženja djece, roditelja i odgojitelja je organizacija kreativnih radionica. Tijekom pedagoške godine u svim područnim objektima provodile su se

kreativne radionice i to pred Božić i Majčin dan te u vrijeme maškara, za potrebe izrade grupne maske. Roditelji su donijeli i materijale s kojima su zajedno s djecom izrađivali razne ukrase.

Osim kreativnih radionica, organizirana su druženja s roditeljima u sklopu „Večeri matematike“ u dva područna vrtića. Roditelji i djeca međusobno su igrali matematičke igre koje su pripremile odgojiteljice. Odaziv roditelja je bio jako velik i prema povratnim informacijama od roditelja, bilo im je jako zanimljivo, korisno i jako su se ugodno osjećali. Smatramo kako je jako važno što su djeca mogla iskustveno kroz igru usvajati matematičke pojmove, a da toga nisu bili ni svjesni. Planiramo i iduće godine obilježiti Večer matematike i u drugim područnim objektima DV Šibenska maslina. Druženja s roditeljima organizirani su i u drugim područnim objektima ovisno o planiranim temama i aktivnostima tijekom pedagoške godine, ali i na kraju pedagoške godine organizirana su zajednička druženja i izleti na kojima su sudjelovali i roditelji.

11.3. Sudjelovanje roditelja u odgojno - obrazovnom procesu

Roditelji su tijekom pedagoške godine i boravili u skupini i u vrijeme odgojno-obrazovnog procesa. Njihovo sudjelovanje u odgojno obrazovnom procesu dalo je njima priliku da svoje dijete upoznaju u socijalnom kontekstu koji je bitno različit od obiteljskog.

Roditelji su se uključivali u izradu poticaja za igru, istraživanje i učenje djece u unutarnjim prostorima vrtića, ali isto tako aktivnosti roditelja nisu izostale kada je bilo potrebno izraditi nove poticaje za igru na vanjskim prostorima vrtića.

Prednosti ovakve vrste uključenosti roditelja su višestruke. Osim što mogu uistinu pomoći u oblikovanju cjelokupnog vrtićkog okruženja i izradi poticaja za igru, neprocjenjivo je što su dio tih poticaja izradili uz prisutnost i aktivnu uključenost svoje djece. Stoga aktivnosti roditelja i djelatnika vrtića smatramo neprocjenjivo vrijednim.

Smatramo vrijednim i vrtićka druženja djece i roditelja kada je riječ o profesiji nekog roditelja. Vrtićka druženja djece i roditelja kad je riječ o profesiji nekog roditelja, dodatne su nam prilike za jačanje povezanosti obitelji i vrtića.

11.4. Informiranje roditelja putem „Kutića za roditelje“

Stalna dostupnost dokumentacije roditeljima o djeci i njihovim aktivnostima omogućila je djeci i odgajateljima da roditeljima, pokažu i opišu svoje aktivnosti i situacije u kojima su sudjelovali, a koje su im važne i proširila njihovu daljnju suradnju i zajedničke aktivnosti.

Dokumentacija o aktivnostima djece i odgajatelja svakodnevno je bila dostupna roditeljima. Na temelju nje često se proširivala daljnja suradnja i zajedničke aktivnosti s roditeljima, djecom i odgojiteljima.

Kutiće za roditelje uređivali su odgojitelji uz povremenu podršku stručnog tima. Sadržaj kutića za roditelje mijenjao se periodično tijekom mjeseca odnosno godine. Sadržavao je obavijesti o događanjima u vrtiću i izvan vrtića – izletima, predstavama, posjetama knjižnici, i sl., bio je i edukativnog karaktera, pa su se tako na kutiću izmjenjivale

različite teme primjerene specifičnosti dobi djece (npr. odvikavanje od pelena, priprema za školu, adaptacija djeteta), te prilika za prezentaciju svakodnevnih aktivnosti djece u skupini .

Stručni suradnici su tijekom godine izrađivali plakate edukativnog karaktera s obzirom na prepoznate potrebe i teškoće s kojima se susreću djeca i roditelji, te informativno edukativne

letke koje su roditelji mogli uzeti u kutiću.

Kutići za roditelje također su jedan od pokazatelja profesionalnog razvojnog stupnja odgojitelja i stručnih suradnika.

12. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

U ovoj godini nastavili smo suradnju s brojnim vanjskim pojedincima i ustanovama radi ostvarivanja što kvalitetnijeg odgojno-obrazovnog rada s djecom. Nastojali smo biti aktivni partneri u svim zbivanjima u našem okruženju, ali i nositelji i pokretači aktivnosti. Planirani su i ostvareni raznovrsni kontakti i brojni susreti u Ustanovi i izvan nje.

Najbolji pokazatelj toga su mnogobrojne donacije u najrazličitijim oblicima, kao i sudjelovanje i odazivanje na akcije i aktivnosti koje organizira Ustanova.

Putem web stranice informirali smo javnost o svemu što se događa u vrtiću, objavljivali pojedine akte prema zakonskoj obvezi te i na taj način udovoljili načelima otvorenosti i javnosti rada.

Tijekom godine imali smo podršku javnih medija koji su pratili naš rad te izvještavali javnost o akcijama i aktivnostima provedenim u našim Ustanovama.

Suradivali smo sa:

• **Grad Šibenik**

- ostvarivanje djelatnosti
- vođenje financijskih i računovodstvenih poslova ustanove - sustav riznice
- davanje suglasnosti na akte vrtića, na upise
- donošenje financijskih planova i izvješća o poslovanju vrtića
- donošenje odluka
- pokroviteljstva i sponzorstva
- dostava godišnjih planova rada vrtića i izvješća o radu
- objavljivanje novosti iz rada vrtića na internetskoj stranici Grada Šibenika
- sudjelovanje djece u manifestaciji „*Trka za moj grad*“ u Park šumi Šubićevac
- aktivnosti povodom obilježavanja sv. Mihovila – sudjelovanje djece iz vjerskih skupina u procesiji Gradom te susret s biskupom
- sudjelovanje djece iz DV „Šibenska maslina“ u karnevalskoj gradskoj povorci
- sudjelovanje na dječjoj olimpijadi na nogometnom igralištu „Ljubica“ u Crnici

• **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta**

- odluke o sufinanciranju programa javnih potreba
- dostava podataka o djeci s teškoćama u razvoju
- dostava podataka o programu predškole

• **Agencija za odgoj i obrazovanje**

- sudjelovanje na stručnim skupovima,
- prijava pripravnika za stažiranje
- stručno-pedagoški uvid
- dostava izvješća o stažiranju
- prijava za polaganje stručnog ispita

- **Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“**
 - Posjet djece izlozbama – „Uskršnja jaja“
 - Sudjelovanje na izložbi oslikanih torbi na temu „Naše borše“
 - Sudjelovanje u akciji „Čitam, dam, sretan sam“
 - Predstavljanje slikovnice „Naš grad u našem naručju“, uz igrokaz DV „Pčelica“ – „Izgubljeni grad“
 - Suradnja u skupu projekta „Knjiga- izvor znanja“
 - sudjelovanje u likovnom natječaju na temu „*Upoznaj svoja prava*“, izložba radova
 - posjet djece kroz godinu te organizirano čitanje i pričanje pričate likovnih radionica u prostorijama knjižnice od strane djelatnika
 - Suradnja povodom akcija darivanja slikovnica „Darujmo knjigu“
 - Suradnja povodom Noći knjige

- **Društvo „Naša djeca“**
 - Izložbe likovnih dječjih radova
 - Karnevalska povorka
 - Humanitarne priredbe

- **Hrvatsko narodno kazalište u Šibenik**
 - odlazak djece na kazališne predstave
 - obilježavanje Dana Lutkarska – sudjelovanje djece iz dramsko-scenske skupine iz DV „Jutro“ s lutkarskom pričom „*Maca papučarica*“
 - suradnja s glumcem Jakovom Bilićem povodom dana čitanja knjiga

- **Međunarodni dječji festival**
 - Koncert na 57. MDF-u, gosti etnoigraonica „*Balarin*“ i zbor „*Cvrčak*“
 - Suradnja u radionici „Scenska lutka na drugačiji način“

- **Muzej grada Šibenika**
 - posjet djece muzeju djece
 - sudjelovanje u radionicama „Tradicijske igre“, „Izrada bunje“, „Oboji me“
 - posjet izložbi Bošta Fržopa „Priatelji suhozida“
 - posjet izložbi: „Tradicijske igračke Hrvatske baštine“, „Međunarodni dan skulptura“, „Bojamo bojanku muzeja“
 - sudjelovanje na likovnom natječaju na temu „Priatelji suhozida“
 - suradnja s Jadranom Kalom, posjet Domaćinovoj bunje

- **Muzej samostana sv. Frane**
 - posjet muzeju i sudjelovanje na radionicama u Noći muzeja djece iz vjerske skupine DV „Vidici“

- **Glazbena škola „Ivana Lukačića“**
 - posjet DV „Vidici“ s grupnim i pojedinačnim nastupom polaznika glazbene škole 7

- **Udruga slijepih Šibenik**
 - posjet Udruzi prilikom obilježavanja Dana bijelih štapa
- **Cvjetni dom Šibenik**
 - nastup djece iz DV „Jutro“ – pripremljeni igrokazi i recitacije
 - posjet djece iz DV „Vidici“ – pripremljene pjesme
- **Dental centar Dubravica**
 - posjet djece iz DV „Kućica“ u sklopu projekta Zubi
- **Gradska čistoća Šibenik**
 - Suradnja s DV „Kućica“ prilikom obilježavanja Dana planeta Zemlje i eko aktivnosti
- **Bikarac d.o.o. – centar za gospodarenje otpadom**
 - suradnja s DV „Kućica“ prilikom obilježavanja Dana planeta Zemlje i eko aktivnosti
 - suradnja s DV Kućica vezano uz gospodarenje otpadom
- **Autoškola „Zeleni val“**
 - suradnja s instruktorom u sklopu aktivnosti „Djeca u prometu“
- **Hlapićev portal i Dječja televizija**
 - suradnja s DV „Pčelica“ prilikom akcije „Hlapić poklanja prvi“ – snimka plesa „Bubamarac“
 - suradnja s DV „Kućica“ povodom akcije „Hlapić poklanja prvi“ – pjesma: „Oj Dobriću“
- **Europe direct centar Šibenik**
 - suradnja prilikom radionica „EU ZASTAVE“
- **KUD Šuštine**
 - Suradnja s DV Kućica - posjet vrtiću, druženje, napjev i kolo „Oj Dobriću“
- **Crveni križ**
 - Suradnja sa djelatnicima Crvenog križa
 - Predavanje dr. Letice
- **Sportski klubovi grada Šibenika**
 - Plivački klub More - posjet djece bazenu u Crnici
 - Hrvački klub Šibenik – dolazak hrvača u DV „Vidici“ i DV „Jutro“
 - Gimnastički klub Dišpet - dolazak gimnastičara u DV „Vidici“

- **Državna uprava za zaštitu i spašavanje, PU Šibenik**
 - sudjelovanje u likovnom natječaju „Što su prirodne katastrofe“ - 2. mjesto u županiji u kategoriji vrtići

- **Udruga hrvatskih invalida Domovinskog rata**
 - božićno druženje s djecom u DV „Radost“

- **Nacionalni park Krka**
 - tematske radionice djelatnika o očuvanju prirode u DV „Jutro“, DV „Kućica“, DV „Pčelica“
 - predavanje i radionica na temu „Šišmiši“
 - posjet i izlet u NP „Krka“ djece i roditelja DV „Vidici“

- **Osnovne škole grada Šibenika**
 - posjet predškolaca osnovnoj školi
 - Katolička osnovna škola – sudjelovanje djece iz vjerskih skupina DV „Vidici“ i DV „Kućica“ na priredbi za Majčin dan
 - Katolička osnovna škola - sudjelovanje DV Vidici na božićnoj priredbi „Osvijetlimo put do jaslca“ (pjesma „Narodi nam se“)
 - Katolička osnovna škola – sudjelovanje na likovnom natječaju povodom Dana grada Šibenika (djevojčica iz DV „Pčelica“ osvojila 3. mjesto)

- **Dječji vrtići**
 - Dječji vrtić „Blažena Hozana Kotorska“ – likovni natječaj na temu Blažene Hozane Kotorske
 - suradnja sa DV „Grigor Vitez“ iz Zagreba
 - Dječji vrtić „Bosiljak“ iz Primoštena – razmjena pisama, posjet vrtiću

- **Hotel Krka**
 - posjet izložbi „Šibeniče ti si stina“, povodom Dana grada Šibenika

- **Javna vatrogasna postrojba grada Šibenika**
 - prezentacija opreme i održavanje vatrogasne vježbe za djecu iz vrtića u središtu grada

- **Farma „Happy horse“**
 - posjet farmi uz jahanje djece iz DV „Kućica“ i DV „Vidici“

- **Sokolarski centar - Dubrava**
 - posjet djece iz DV „Kućica“

- **Gostujuća kazališta**
 - Studio „Suncokret – predstava „*Slon bon ton*“
 - Kazalište „Produkcija Z“ – predstava „*Pravi prijatelj*“, „*Tri mačke*“
 - Kazalište „Bumerang“ – predstava „*Ivica i Marica*“

- **Hrvatsko matematičko društvo**
 - Suradnja prilikom organizacije i provedbe Večeri matematike

- **Hrvatske željeznice, ATP Šibenik, Jadrolinija**
 - ATP Šibenik - suradnja prilikom organizacije izleta
 - HŽ – suradnja s „DV Kućica“ prilikom organizacije izleta u Perković
 - Jadrolinija d.o.o. – Suradnja prilikom organizacije izleta na Prvić

- **Turistička zajednica Brodarica**
 - Suradnja i organizacija s DV „Vidici“ prilikom humanitarne akcije za Evu Rožajac - „Daj 5 za Evu“

- **Državni arhiv u Šibeniku**
 - posjet izložbi u sklopu projektne aktivnosti „Knjiga – izvor znanja“

13. ZAKLJUČAK

Dječji vrtić Šibenska maslina u protekloj pedagoškoj godini 2016/17. osigurao je odgovarajuće prostorne i materijalne uvjete za provedbu svih programa s djecom predškolske dobi koji su usklađeni sa suvremenim dostignućima u predškolskom odgoju i obrazovanju djece.

U cilju poticanja djece na istraživanje i učenje te stvaranju uvjeta za cjeloviti razvoj, stalno se posvećujemo uređenju centara/kutića aktivnosti i njihovom obogaćivanju materijalima koje većinom izrađuju odgojitelji zajedno sa djecom, a uključuju se i roditelji.

Veliku pažnju posvetili smo i stručnom usavršavanju djelatnika u cilju poboljšanja odgojno-obrazovnog rada i podizanja nivoa njihove stručnosti i kompetencije.

U novoj pedagoškoj godini promjene pedagoške prakse provodit će se unošenjem unapređenja i inovacija kao i timskim radom na ostvarenju planiranih bitnih zadataka.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA
za 2016/2017. pedagošku godinu pripremile:**

Maja Gulin, ravnateljica

Romana Skočić Ledenko, prof., pedagoginja

Ivana Vukšić, prof., psihologinja

Slivana Mušan Petković, prof., logopedinja/defektologinja

Danijela Storić, zdravstvena voditeljica

1000000

0

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za 2016/2017. PEDAGOŠKU GODINU je razmatrano i zaključkom usvojeno na sjednici Odgojiteljskog vijeća, dana 05.09.2017. godine.

Ravnateljica:

Maja Gulin

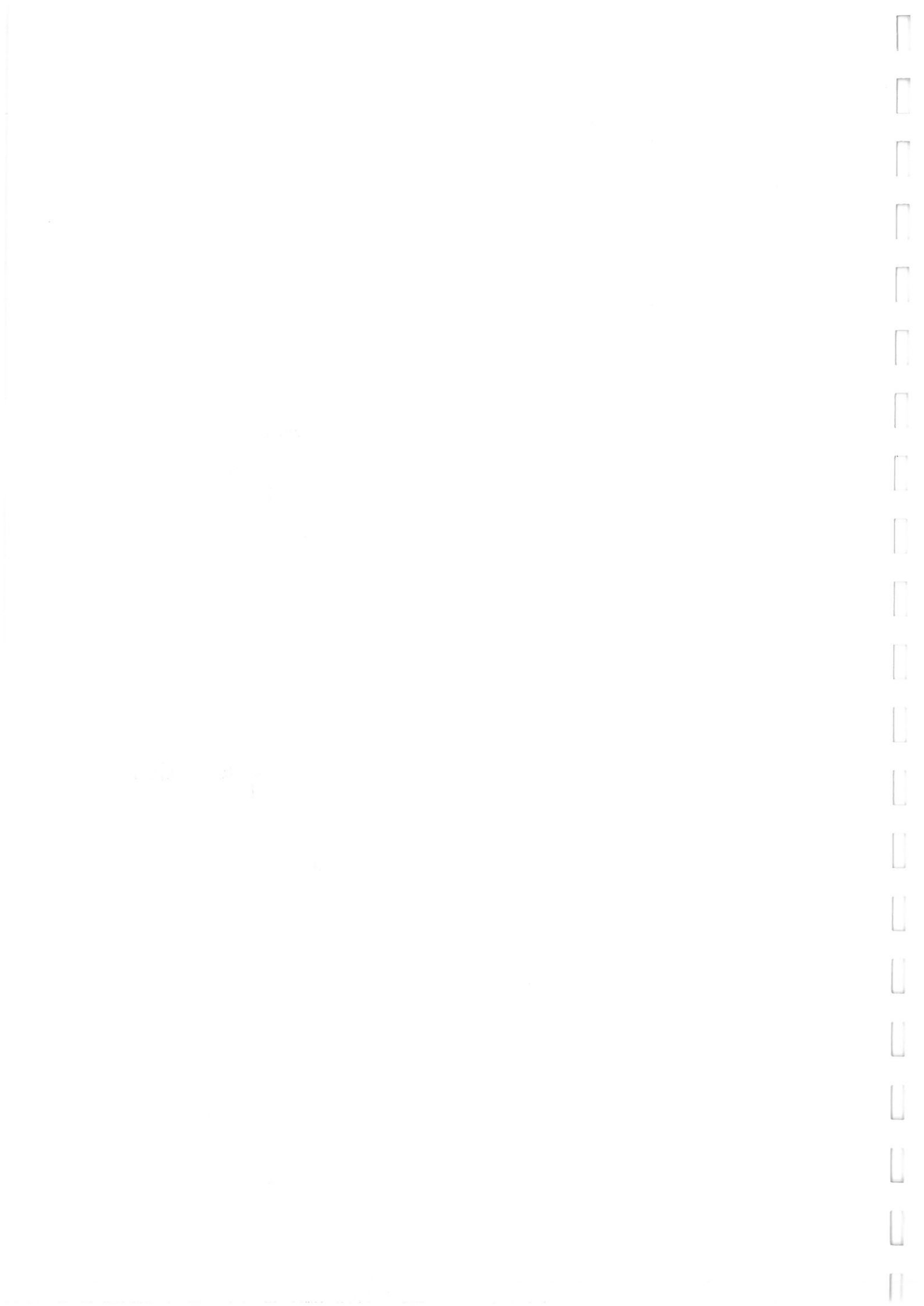
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za 2016/2017. PEDAGOŠKU GODINU je razmatrano i zaključkom usvojeno na sjednici usvojeno je na 51. sjednici Upravnog vijeća Gradskih vrtića Šibenik, održanoj dana 06.09.2017. godine.

KLASA: 601-01/17-01/80
URBROJ: 2182/01-4-3-1-17-06
Šibenik, 07.09.2017.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Edita Aleksić

Na temelju članka 32. Statuta Grada Šibenika ("Službeni glasnik Grada Šibenika", broj: 8/10, 5/12 i 2/13), Gradsko vijeće Grada Šibenika, na sjednici od 2017. godine, donosi

Z A K L J U Č A K
o prihvatanju Godišnjeg izvješća o ostvarivanju plana
i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za
2016./2017. pedagošku godinu

Prihvaća se Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Šibenska maslina za 2016./2017. pedagošku godinu.

KLASA: 601-01/17-01/
URBROJ: 2182/01-05/1-17-3
Šibenik, 2017.

GRADSKO VIJEĆE GRADA ŠIBENIKA

PREDSJEDNIK
dr.sc. Dragan Zlatović

